

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Kulttuuriympäristöt - Siuntio

25.2.2026

Ingå-Sjundeå Miljöförening - Inkoon-Siuntion Ympäristöyhdistys

Eija Hasu, maakunta-arkkitehti
Uudenmaan liitto

Uudenmaan liitto

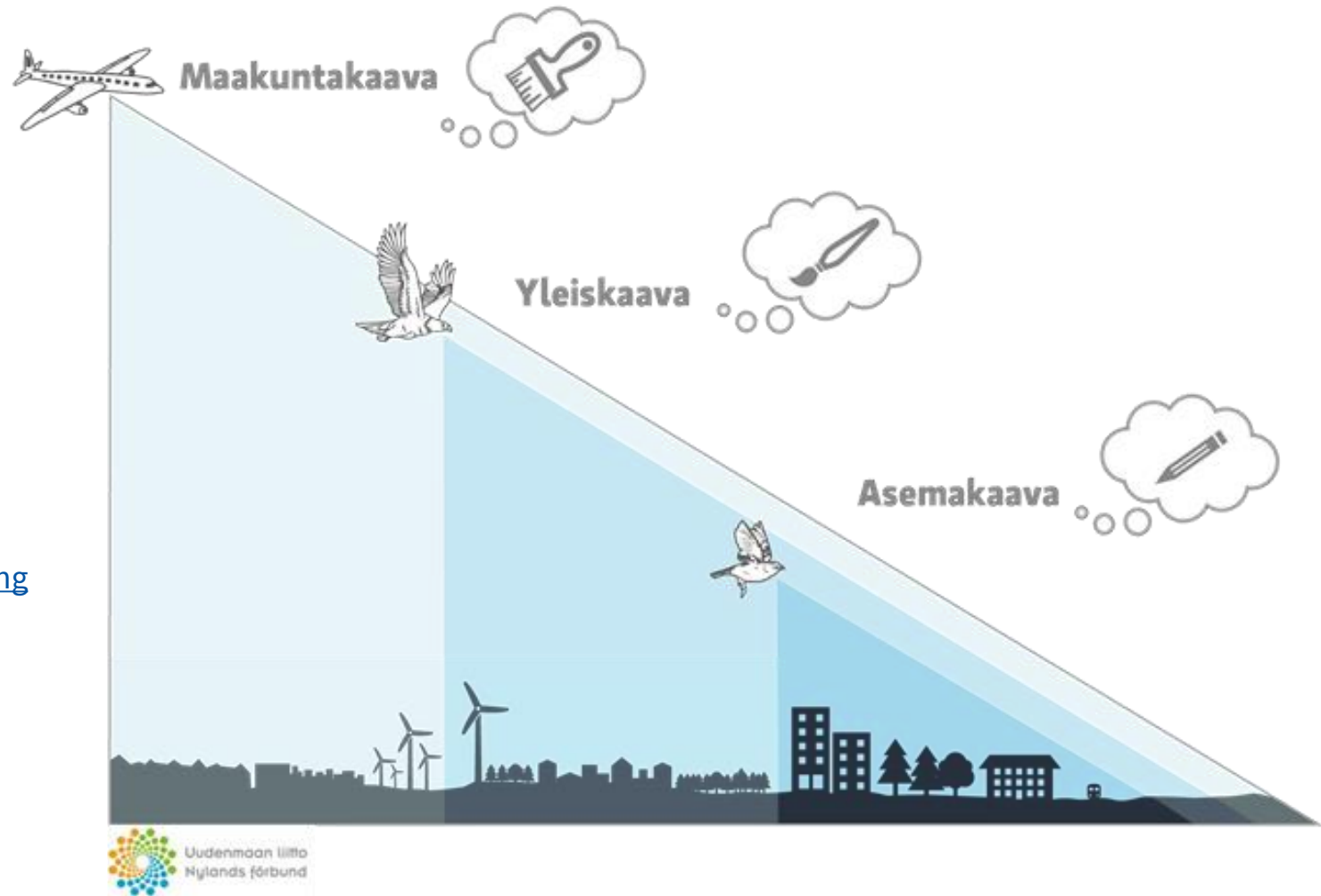
- Kuntayhtymä
- maakunnan strateginen kehitys:
 - aluekehittäminen
 - aluesuunnittelu - maakuntakaavatyö
- tiedon tuottaminen ja tarjonta
- kansallisen ja Euroopan unionin rahoituksen myöntäminen sekä EU-rahoituksen hakemisessa tukeminen
- maakunnan kehittämistoimijoiden tuominen yhteen niin keskenään kuin kansainvälisissä verkostoissakin
- maakunnan ja kansallisen tason edunvalvonta

[Uudenmaan maakuntaohjelma - Uudenmaan liitto](#)

[Nylands landskapsprogram - Nylands förbund](#)

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä

VAT

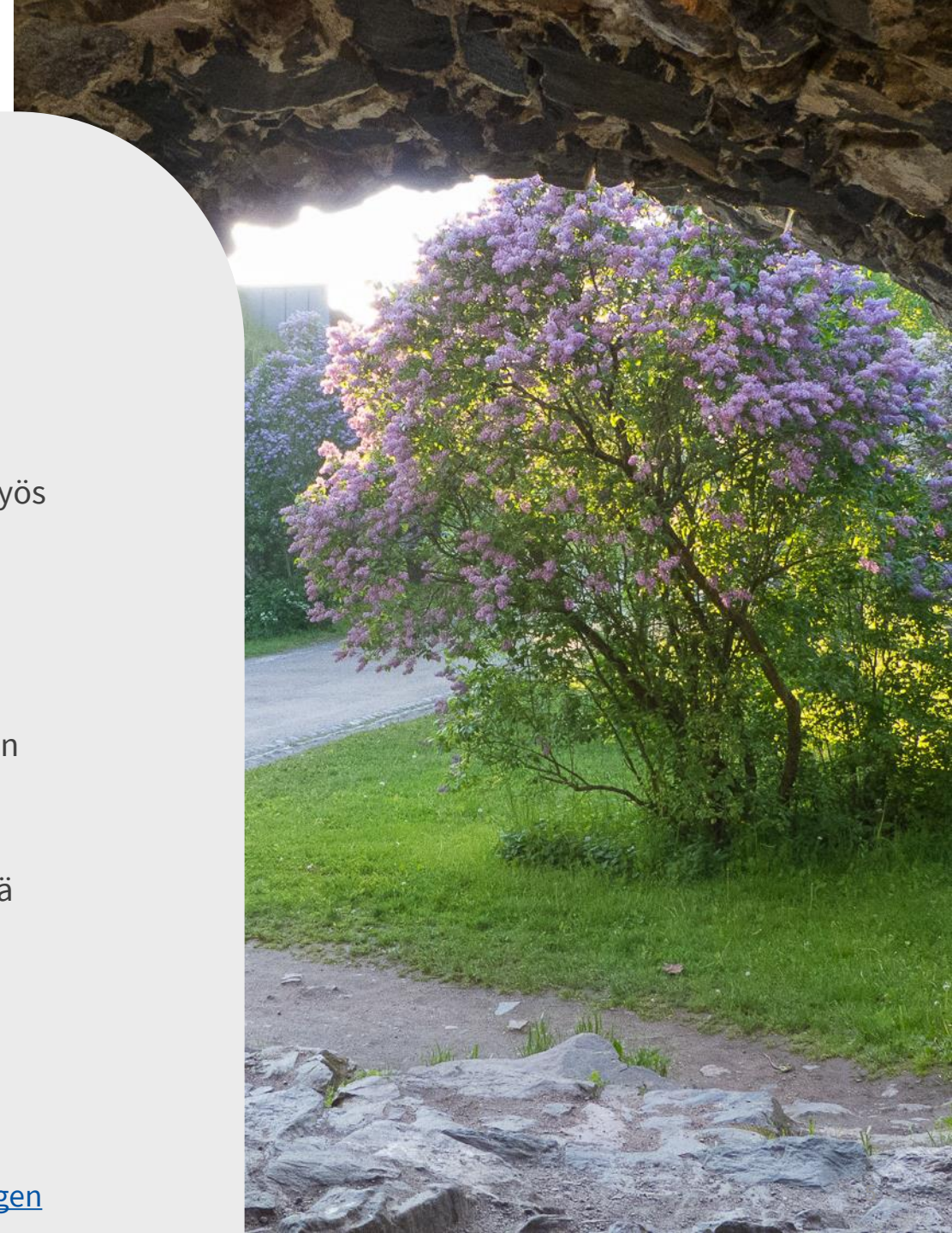

[Alueidenkäytön lainsäädännön uudistus -
Ympäristöministeriö](#)

[Reform av lagstiftningen om områdesanvändning
- Miljöministeriet](#)

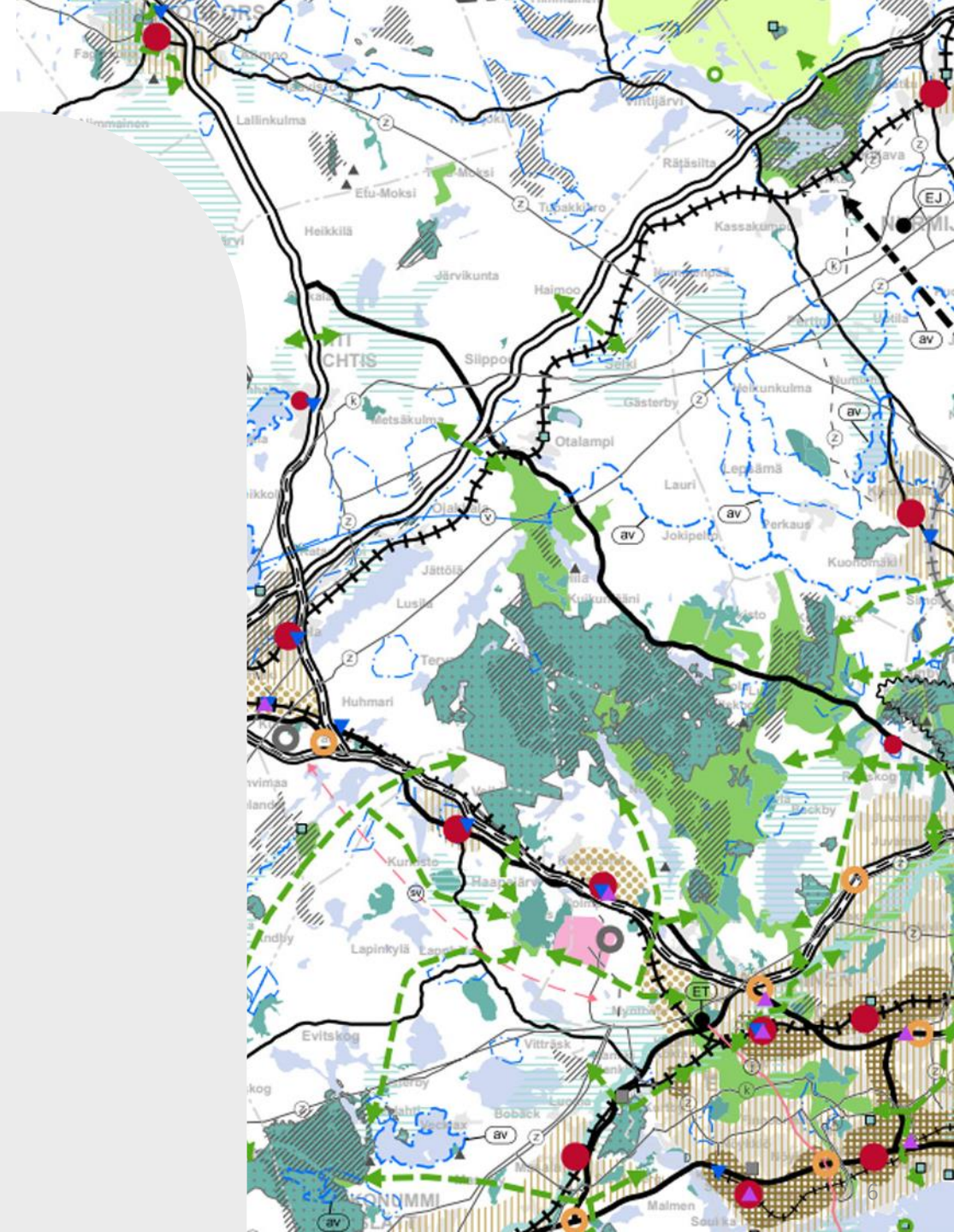
VAT - Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

- Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, **turvataan** luonnon monimuotoisuutta ja **kulttuuriympäristön arvoja** sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.
- Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:
 - varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen **huomioon ottaminen** maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
 - auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat **hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys**,
 - toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
 - edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.
- Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä **maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa**.

Maakuntakaava

- Uudellamaalla voimassa Uusimaa-kaava 2050 – kokonaisuus, johon sisältyy kolmen oikeusvaikutteista vaihemaakuntakaavaa
- Siuntiossa: Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava
- [Merkinnät ja määräykset. Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava](#)
- [Uusimaa-kaava 2050 – Selostus](#)
- Lisäksi Uudellamaalla voimassa Östersundomin maakuntakaava ja 4. vmk:n tuulivoimaratkaisu
- Nyt laadinnassa 5 vmk: vihreän siirtymän vaihemaakuntakaava eli VISIO

Uudenmaan kunnat

Uudenmaan kunnat

Voimassa olevien maakuntakaavojen
epävirallinen yhdistelmä 13.3.2023

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus

Helsingin seudun vaihemaakuntakaava

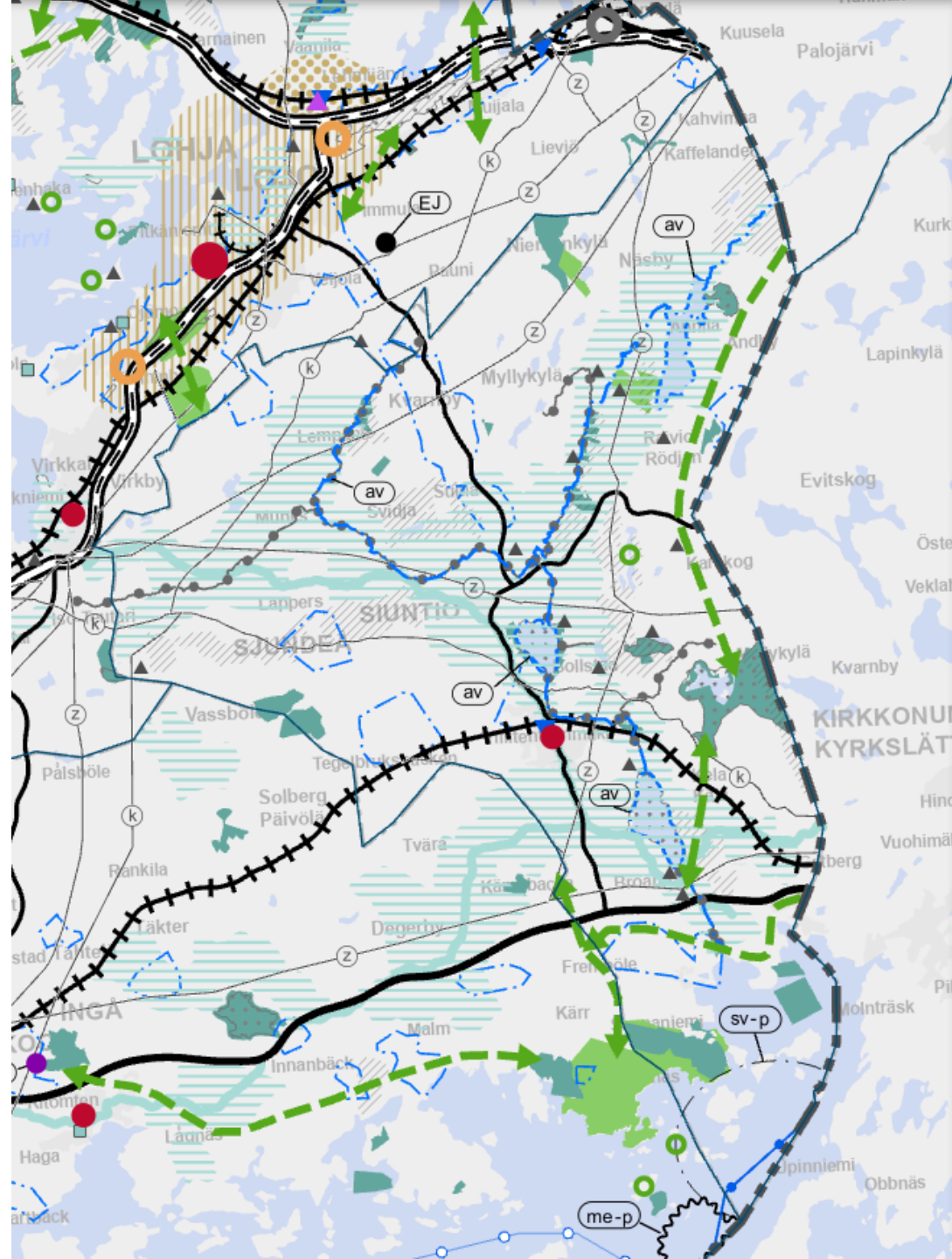
Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava

Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava

Selostuksen liitekartat

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava,
Östersundomin alue

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan voimassa
olevat osat

Selite

Uudenmaan kunnat

Uudenmaan kunnat

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus

Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava

Kaava-alueen raja

Kaava-alueen raja

Pisteet

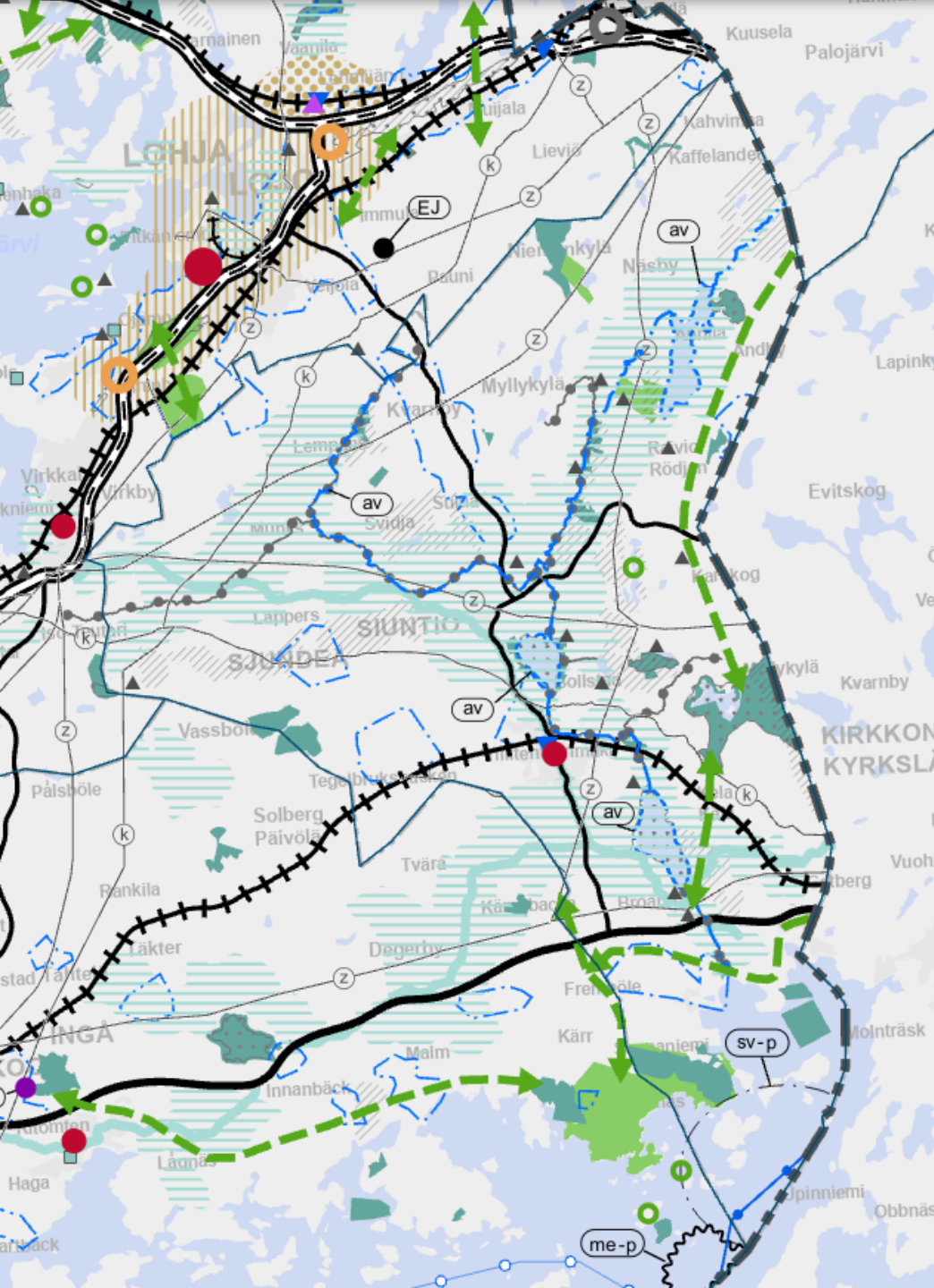
kuvaus

- Keskustatoimintojen alue, keskus
- Keskustatoimintojen alue, pieni keskus
- Palvelukeskittymä
- Kaupun alue
- Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue
- Maa-aineshuollon kehittämisalue
- Joukkoliikenteen vaihtopaikka
- Liityntäpysäköintialue
- Ampumarata-alue
- Arvokas geologinen muodostuma
- Puolustusvoimien alue
- Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on luonnonsuojelualue
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
- Virkistyskäytön kohdealue
- Kiertotalouden ja jätehuollon alue
- Satama

Viivat

kuvaus

- Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie
- Valtakunnallisesti merkittävä tie

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995*), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §).

Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen suunnittelussa on **arvioitava ja sovitettava yhteen** maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

* VISIO-kaavassa päivitetään maakuntakaavan kulttuuriympäristön rajaukset vastaamaan valtioneuvoston VAMA-päätöstä 2021.

Kuntakaavat

- Yleiskaavat ja osayleiskaavat
- Asemakaavat ja ranta-asemakaavat
- Kaavarungot ja muut oikeusvaikutuksettomat suunnitelmat
- Kunta laatii kaavoituskatsauksen ja kaavoitusohjelman
- Alueidenkäyttölaki AKL (vrt. ennen maankäyttö- ja rakennuslaki MRL) määrää vuorovaikutuksesta

[Kaavoitus - Siuntion kunta](#)

[Kaavoitus ja maankäyttö - Inkoo](#)

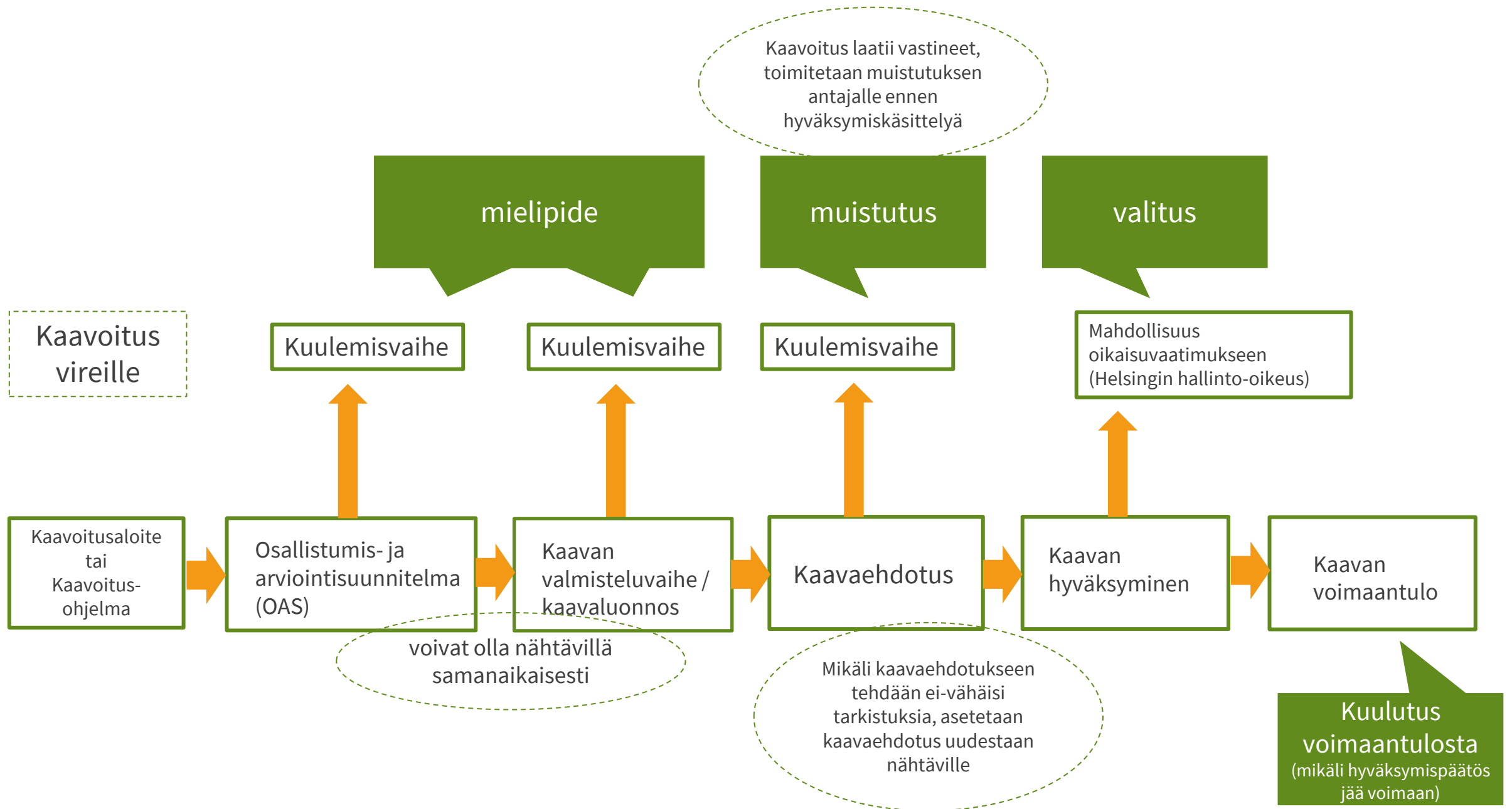
KAAVOITUSKATSAUS
PLANLÄGGNINGSÖVERSIKT
2021

Kaavoituskatsaus
2025

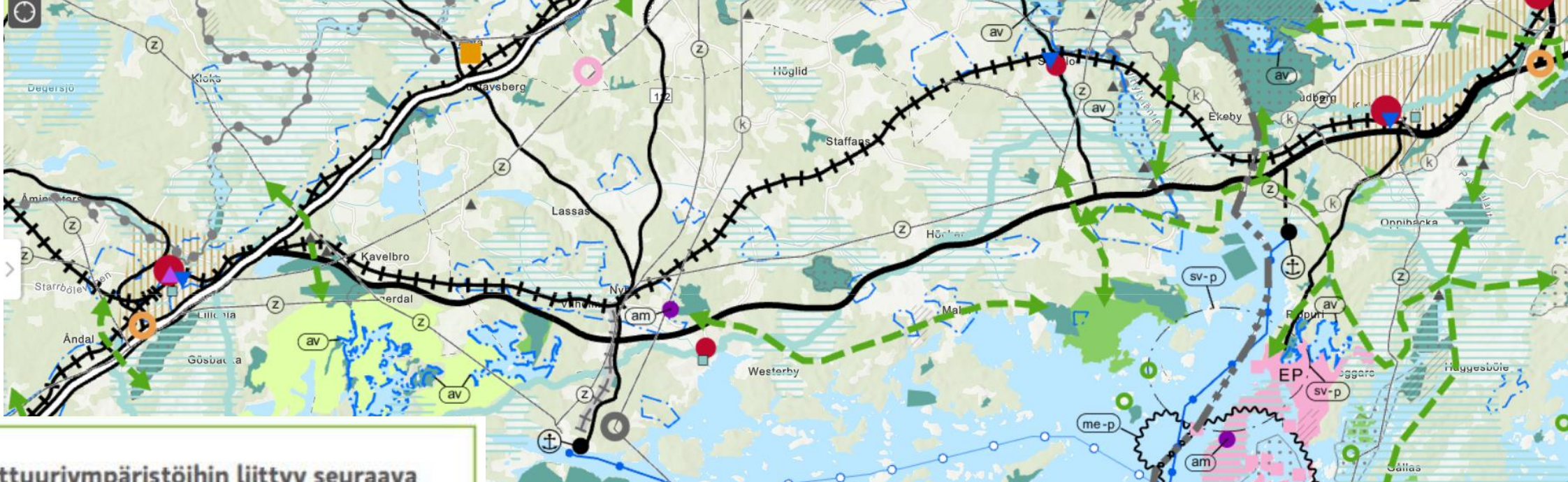

INKÅ INKOO

Kulttuurimaisema

Kulttuuriympäristöihin liittyy seuraava yleinen suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §).

Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Maisemat

Arvokkaat maisema-alueet

Kansallismaisemat

Kansainvälinen maisemapäivä

Suomen paras maisemahanke-kilpailu

Visuaalinen maisemaseuranta

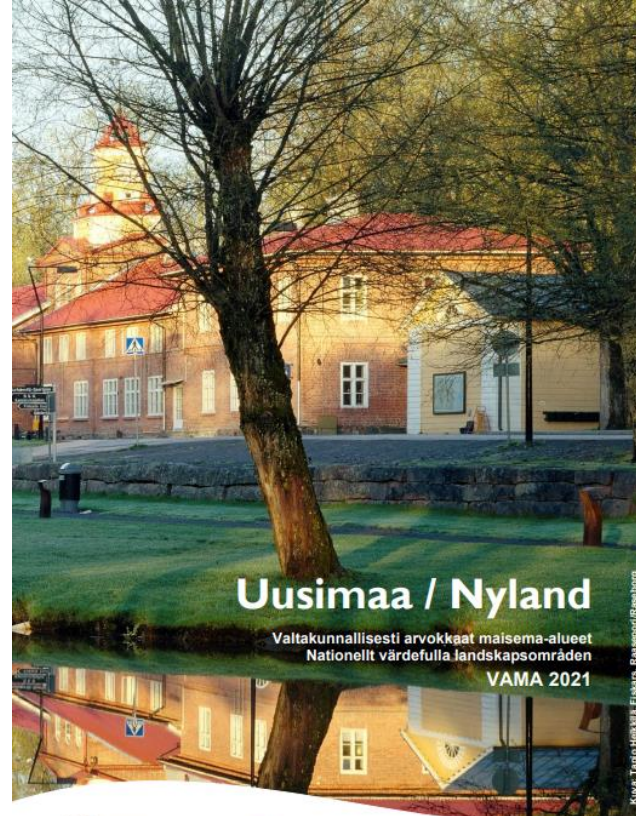
Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA) ovat Suomen maaseudun edustavimpia kulttuurimaisemia, joiden arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan. Suomessa on 186 valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.

Nurmeksen Ylikylän viljelymaisemien aluetta Pohjois-Karjalassa © Tapio Heikkilä

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointi kattaa koko Suomen. Ylä-Lapin kohteet ovat pääpiirteiltään saamelaisia kulttuurimaisemia, jotka edustavat poronhoitoon ja muihin luontaiselinkeinoihin perustuvia maisematyyppejä. Merialueiden kohteisiin sisältyy saaristoalueiden elinkeinomaisemia. Mukana on myös metsätalouden maisematyyppejä sekä historiallisesti ja maisemallisesti huomattavia

Maisema-alueet maakunnittain

Uusimaa VAMA 2021 (pdf, 18.23 mt)

Varsinais-Suomi VAMA 2021 (pdf, 7.83 mt)

Satakunta VAMA 2021 (pdf, 4.9 mt)

Kanta-Häme VAMA 2021 (pdf, 8.33 mt)

VAMA – valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Vnp 2021)

VAMAt ovat edustavimpia esimerkkejä suomalaisesta kulttuuri- ja luonnonperinnöstä. Arvokkaiksi tunnistetut maisemat ovat syntyneet ihmisen ja ympäristön pitkäaikaisen vuorovaikutuksen tuloksena, ja niillä harjoitettavan elinkeinotoiminnan katsotaan kuvastavan erityisen arvokkaalla tavalla maisemaa muokanneita ylisukupolvisia jatkumoit.

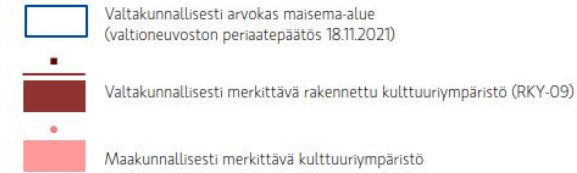
Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt edustavat esimerkillisesti maakunnalle tai maakunnan osalle tyypillistä tai erityistä kulttuurimaisemaa. Ne kuvastavat oman maakuntansa identiteettiä ja sisäistä monimuotoisuutta, mutta eivät välttämättä ole yhtä monipuolisia tai yhtä edustavia kuin valtakunnallisesti arvokkaat alueet, eikä niillä täyty yhtä useat kriteerit kuin VAMA-alueilla.

Paikallisesti arvokas maisema-alue voi olla pienehkö kokonaisuus, joka voi muodostua jopa yhden kohteen tai tilan ympäristöstä. Alue edustaa tyypillistä tai poikkeuksellista maisemakuvaa tai maisemapiirrettä.

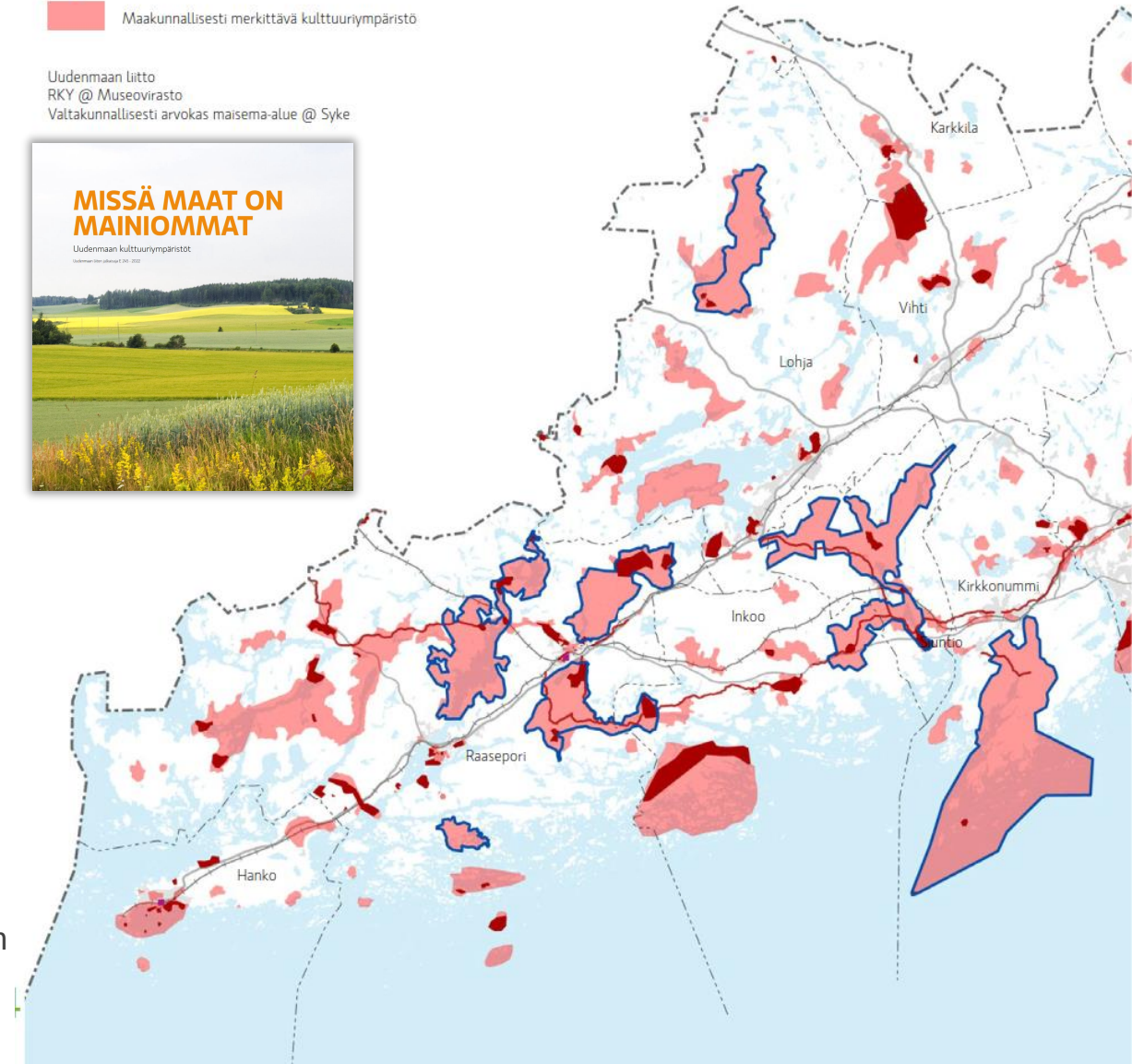
RKY – valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Vnp 2009) kohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypeittäin monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä.

VARK – valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (Vnp 2024) VARK-alueet koostuvat yhdestä tai useammasta valtakunnallisesti merkittäväksi arvioidusta arkeologisesta kohteesta. Ne antavat mahdollisimman hyvän kokonaiskuvan Suomen muinaisuudesta Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Lähtöaineistona ovat olleet valtakunnalliseen muinaisjäännösrekisteriin rekisteröidyt kohteet.

Kulttuuriympäristöt Uudellamaalla

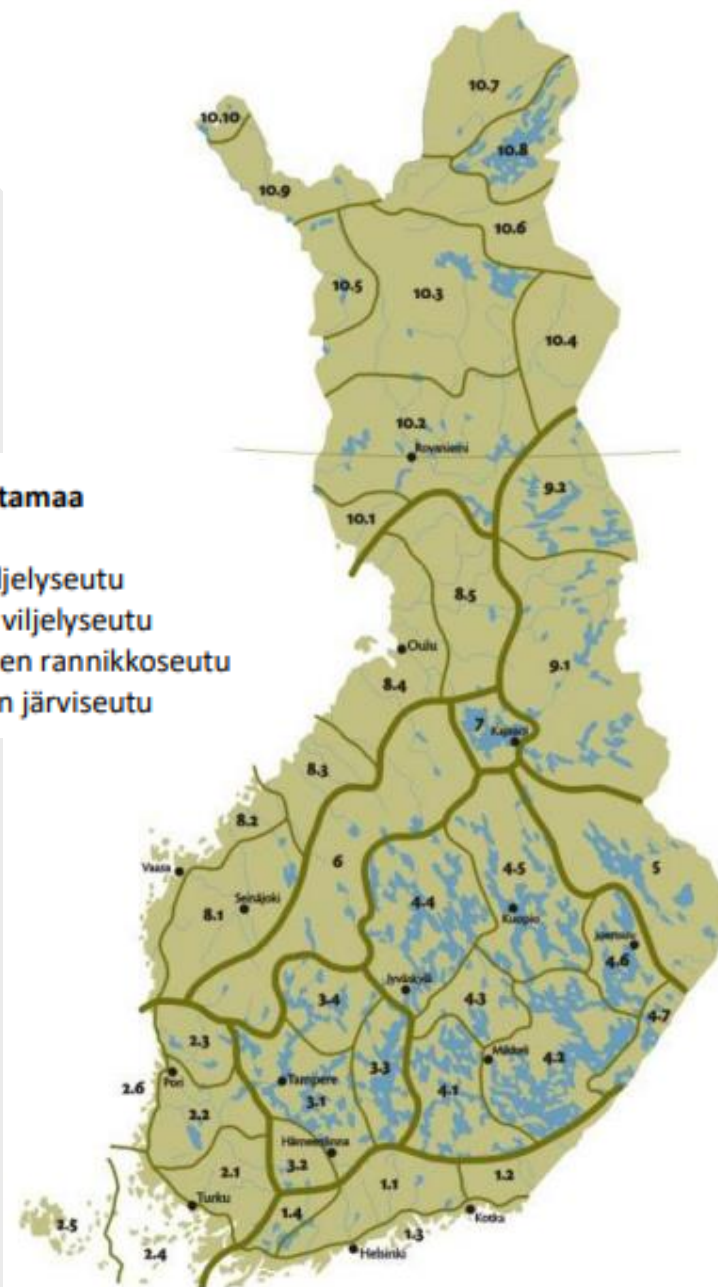
Uudenmaan liitto
RKY @ Museovirasto
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue @ Syke

- Viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit, jotka koskevat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (VAMA), valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) ja valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia kohteita (VARK), muodostavat tietopohjan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisten kulttuuriympäristön arvojen huomioimiselle.
- Maisemien arviointi perustuu alueiden ominais- ja erityispiirteiden tarkastelun ohella **maisemamaakuntajakoon**, joka sai nykyisen muotonsa vuonna 1992.
- Arvokkaita maisema-alueita valittaessa on huolehdittu siitä, että **jokaisen maisemamaakunnan tärkeimmät piirteet tulevat edustetuiksi**. Samalla on varmistettu alueiden tasainen jakautuminen kautta maan.
- VAMA-inventoinnin avulla pyritään sekä **turvaamaan edustavien ja elinvoimaisten maaseutumaisemien säilyminen että herättämään kiinnostusta maisemanhoitoa kohtaan**. Inventointi vastaa myös [Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen \(2000/2006\)](#) tavoitteisiin.

1. Eteläinen rantamaa

- 1.1. Eteläinen viljelyseutu
- 1.2. Kaakkoinen viljelyseutu
- 1.3. Suomenlahden rannikkoseutu
- 1.4. Kiskon-Vihdin järvisseutu

MISSÄ MAAT ON MAINIOMMAT

Uudenmaan kulttuuriympäristöt

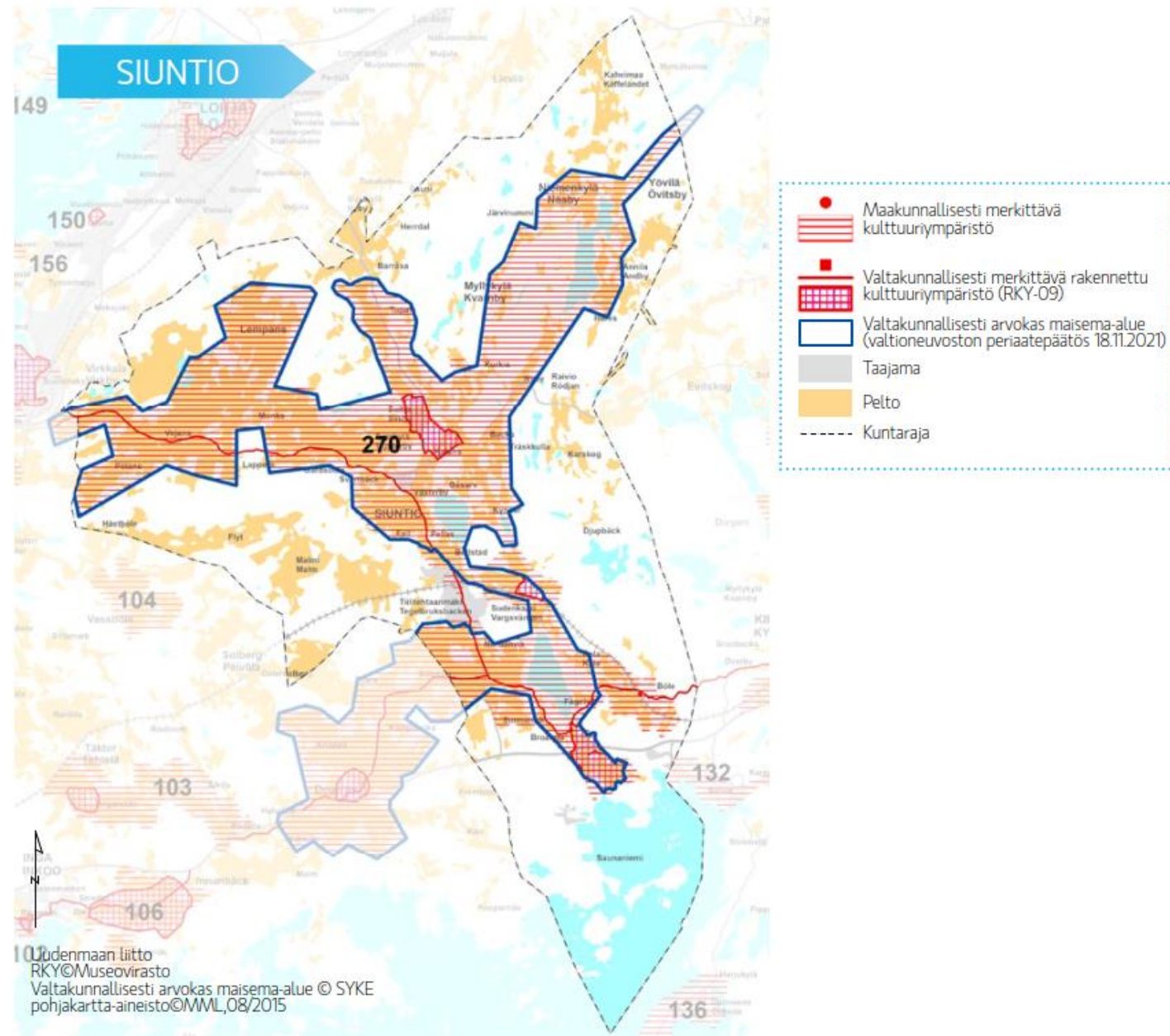
Uudenmaan liiton julkaisuja E 245 - 2022

[Missä maat on mainiommat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt](https://uudenmaanliitto.fi)

uudenmaanliitto.fi

(endast på finska)

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt Siuntiossa

hakuehdot: kunta = Siuntio

hakutulos: 6 kohdetta

Siuntio

Uusimaa

Kabanovin tykkitie

Neuvostoliiton Porkkalan tukikohdan vuokra-ajasta 1944-1956 säilynyt tykkitie on toisen maailmansodan jälkeisen ns. kylmän sodan dokumentti. ...

Kelan rautatiepysäkki

Helsinki – Karjaa –radan Kelan rautatiepysäkki Siuntiossa on tyypillinen 5. luokan aseman eli pysäkin tyyppiirustusten mukaan rakennettu p ...

Pikkalan kartano

Pikkalan kartanon maisema, joka on muotoutunut vuosisatojen aikana liikenteellisesti edulliselle paikalle merenlahdelle ja Pikkalanjoen suul ...

Sjundbyn kartano

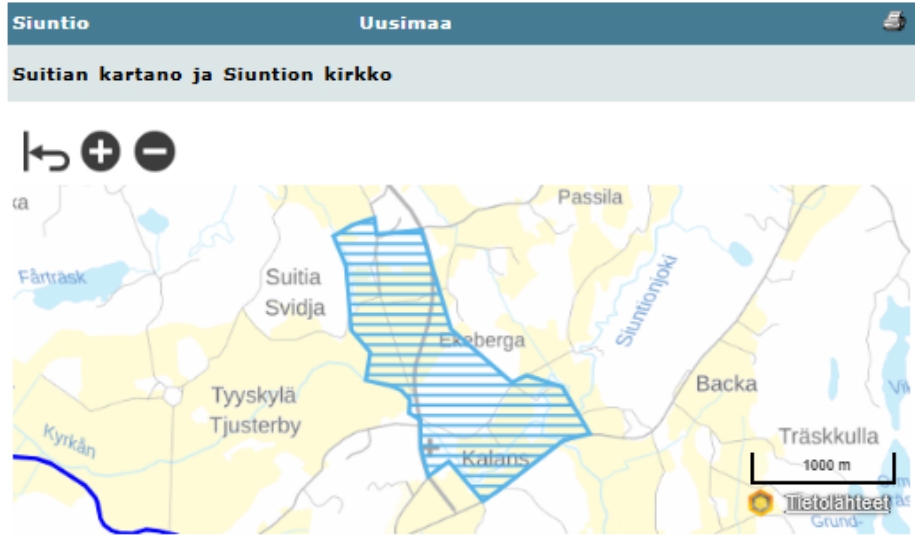
Sjundby on yksi Suomeen keskiajalla ja 1500-luvulla rakennetuista noin parista kymmenestä kartanolinnasta, joista neljä sijaitsi Länsi-Uudel ...

Suitian kartano ja Siuntion kirkko

Suitian kartano ja Siuntion kirkko muodostavat merkittävän maisemassa nähtävän kokonaisuuden, joka kuvastaa keskiajalla vallinnutta kirkon j ...

Suuri Rantatie

Suuri Rantatie on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Turku ja Viipuria yhdistämään rakennetun Suuren Rant ...

Siirry Museoviraston valtakunnalliseen karttapalveluun: [Suitian kartano ja Siuntion kirkko](#)

Kuvaus

Suitian kartano ja Siuntion kirkko muodostavat merkittävän maisemassa nähtävän kokonaisuuden, joka kuvastaa keskiajalla vallinnutta kirkon ja maallisen vallan läheistä suhdetta, ja jota täydentää keskiaikaisella paikallaan sijaitseva Siuntion pappila. Valtaneuvos Erik Flemingin rakennuttamat Suitian ja Paraisten Kuitian kivinen asuinkartano ovat vanhimpia parituparakennuksia maassamme. Keskiajan tai 1500-luvun asumisesta kertova rakennuskanta on Suomesta lähes tyystin hävinnyt ja vain puolen tusinaa ylemmän aateliston Hornien tai Flemingien rakennuttamaa kivistä asuinkartanoa on säilynyt todisteena noiden vuosisatojen rakentamis- ja asumistapojen kehityksestä. Suitian kartanolinnan nykyasu on tulosta maassamme harvinaisesta yksityisessä miljöössä 1800-luvun lopulla tehdystä tyylihistoriallisesta restauroinnista.

Kirkkojoen itäpuolella harjanteella sijaitsevaan Suitian kartanoon johtaa puukuja. Harmaakivinen päärakennus on peräisin 1540-luvulta. Kartanolinnan pihaa rajaavat sivu- ja piharakennukset ja sen eteläpuolella on puutarha sekä sukuhautoja. Maatalouskeskus on kartanolinnan pohjoispuolella; vanhat talousrakennukset ryhmittyyvät yhdeltä sivulta avoimeksi pihaksi. Kartanon pihalla on kivistä ja maasta rakennettu tähtilinnonituksen pienoismalli, jota on arveltu sotamarsalkka Carl Henrik Wrangelin opetustarkoituksiin teettämäksi. Kartanon länsipuolella on kivisen myllyn raunio 1600-luvulta sekä siihen liittyvän patoaltaan jäännökset.

Kartanolinnan nykyinen asu on 1800-luvun viimeisiltä vuosilta, jolloin sen omistaja August Wrede todennäköisesti omien suunnitelmien pohjalta antoi rakennukselle myöhäiskeskiaikaisen ulkoasun torneineen, porraspäätyineen, suippokaarisine ikkuna- ja oviaukkoineen. Pohjakerroksen tuvat muutettiin ritarisaliksi ja asehuoneeksi goottilaisine puupaneleineen ja ikkunanpuitteineen sekä suurine takkahuoneineen. August Wreden myöhäiskeskiaikaan viittaava sisustus, jolla on haluttu korostaa Flemingien loiston aikaa ja rakennuksen vanhinta kerrostumaa, on ainoa laatuaan Suomessa.

Keskiaikaisen Siuntion kirkon suorakaiteen muotoisen runkokuuoneen länsi- ja itäpäädyssä on niukka tiilikoristelu, sakaristo ja asehuone on purettu. Valkeaksi kalkittu uudempi sakaristo on kirkon itäpäädyssä. Länsifasadissa olevassa pääsisääkäyntinä on empireportaali. Kolmilaivaisen nelitraveisen kirkkosalin keskilaivassa on tähtiholvit ja sivulaivoissa ristiholvit. Nelikulmaiset pilarit on pyöristetty ja varustettu kapiteeleilla. Holveissa on myöhäiskeskiaikaisia kalkkimaalauksia. Kirkon arvokkaimpaan esineistöön kuuluva kalkkikivinen kastemalja vuodelta 1550 on kartanon rakennustöitä johtaneen kivenhakkaaja Tomas Tomassonin tekemä. Kristoforos-veistoksen kannattama mustaa ebenholtzia ja norsunluuta jäljittelevä saarnastuoli on turkulaisen puuseppä Mathias Reimanin tekemä 1683. Saarnastuolin esikuvana oli Turun tuomiokirkossa ollut, mutta muutamaa vuotta aikaisemmin tulipalossa tuhoutunut saarnastuoli.

Siuntion entinen pappila sijaitsee keskiajalta periytyvällä paikallaan kirkon lähetytävillä, avoimen peltomaiseman ympäröimänä Kirkkojoen ja Pikkalanjoen yhtymäkohdassa. Puukujanne reunustaa pappilan sisääntulotietä. Kaksikerroksista pappilaa ympäröi rehevä puisto.

Seudun merkityksestä ja pitkästä asutushistoriasta kertoo kirkon viereinen Skällbergetin rautakautinen tai varhaiskeskiaikainen muinaislinna. Korkealta Krejansbergetiltä länteen avautuvat vauraille viljelysseudulle tyypilliset avoimet peltonäkymät.

Historia

Siuntion keskeisillä alueilla asutus vakiintui jo 1200-1300-luvuilla. Siuntion seurakunta mainitaan asiakirjalähteissä ensimmäisen kerran 1417. Seurakunnan perustaminen saattaa olla yhteydessä läheiseen suorkartanoon tai se on tavalla tai toisella liittynyt Lohjan emäkirkon alaisuuteen. Keskiajan loppupuolella se on jo ollut itsenäinen seurakunta. Pappila erotettiin tietävästi Suitian kartanosta seurakunnan muodostamisen yhteydessä. Nykyinen päärakennus valmistui 1814-1817. Puisto sai nykymuotonsa 1800-luvulla.

Suitia mainitaan lähteissä ensimmäisen kerran 1420. Ensimmäinen tunnettu omistaja oli Björn Ragvaldsson. Omistus siirtyi Flemingeille noin 1494. Valtaneuvos, laamanni Erik Flemingin toimesta Suitian kartanon rakennustöiden johtoon kutsuttiin 1541 kivenhakkaaja Tomas Tomasson Tallinnasta. Korkean kellarikerroksen päälle rakennettu kaksikerroksisen linnan pohjakerros käsitti kaksi tupaa eteisen molemmin puolin sekä tornihuoneen portaineen. Toisen kerroksen alkuperäistä huonejärjestystä ei tunneta, mutta sekin lienee käsittänyt kaksi salia eteisineen. Rakennuksen kalkkikiviset ikkunankehykset ja avotakka sekä vesiallas ovat Tomas Tomassonin käsialaa.

Kartanolinnan 1755 ostanut hovimarsalkka Esbjörn Reuterholm ajanmukaisti vanhan, kauan tyhjänä seisonen ja rappeutuneen linnan. Toinen harmaakivinen kerros purettiin ja korvattiin tiilisellä päätysalin, sivukäytävän ja huonesarjan käsittäneellä asuinkerroksella. Töitä johti muurarimestari Samuel Berner Turusta, ja kartano oli valmiina 1760-luvun puolivälissä. Kartano sai nykyisen asunsa August Wreden teettämässä ja suunnittelemassa tyylihistoriallisessa restauroinnissa 1800-luvun lopulla.

Wrede-suvun omistuskauti päättyi vararikoon 1933, jolloin etuosto-oikeutta käyttänyt valtio luovutti Suitian Sotainvalidien Veljesliiton käyttöön. Invalidikotina toimineelle tilalle rakennettiin asuin- ja talousrakennuksia. Helsingin yliopisto sai kartanotilan rakennuksineen haltuunsa 1975 ja käytti Suitiaa maatalouden opetus- ja tutkimustilana vuoteen 2007 asti. Helsingin yliopisto restauroi kartanon päärakennuksen ja piharakennuksen Museoviraston teettämien suunnitelmien mukaisesti 1997-1999. Suitia siirtyi yksityisomistukseen valtion myytyä sen vuonna 2015.

Siuntion kirkko sisältää monien muiden keskiaikaisten kirkkojen tavoin useita rakennusvaiheita. Sen vanhin osa on ollut sittemmin purettu sakaristo. Runkokuuoneen myöhemmästä holvauksesta kertoo ullakolla näkyvä pohjoisseinän ikkunan umpeenmuuraus. Kirkon luoteispuolella olevan kellotapuln pohjakerros on keskiaikainen, sen päällä oleva kolmikerroksinen puutapuli on vuodelta 1729.

Kirkon sakaristona on 1700-luvun loppupuolella rakennettu hautakuori, jonka rakennuttajana oli Suitian kartanon omistaja Christian Reuterholm. Haminan rauhan jälkeen Reuterholmit tyhjensivät kuorin ja siirsivät arkut Strängnäsän tuomiokirkkoon. Vuonna 1823 sattuneen tulipalon jälkeen sakaristo ja asehuone purettiin, kirkon pilarit pyöristettiin ja ikkunat suurennettiin. Uusi sakaristo sisustettiin tyhjäksi jääneeseen Reuterholm-suvun hautakuoriin. Holveissa olevat maalaukset otettiin esille ja restauroitiin 1937. Kirkko korjattiin 1968-1970 arkkitehti Lars Rejströmin johdolla ja 2009 Arkkitehtitoimisto Esa Karhumaan suunnittelemien mukaan.

Lisätietoa

August Wrede af Elimä, Kring Svidja och dess öden. Finsk t vetenskap, konst och politik. CXXII. Helsingfors 1937.

A.W. Rancken, Sjundeå kyrka. Vördade minnen i nyländsk b

Alf Brenner, Sjundeå sockens historia I-II. Hangö 1953, 195

Martti Favorin, Siuntion historia. Tammisaari 1986.

Tove Riska, Den helige Kristoffer som finländsk lutheran. M Antero Sinisalolle. Helsinki 1987.

C.J. Gardberg, Suomalaisia kartanoita. Keuruu 1989.

Suitian kartanolinna. Restaurointisuunnitelma 1991. Museovi osasto. Raportti 4:1992.

Markus Hiekkanen, The Stone Churches of the Medieval Dio muinaismuistoyhdistyksen aikakauskirja 101. 1994.

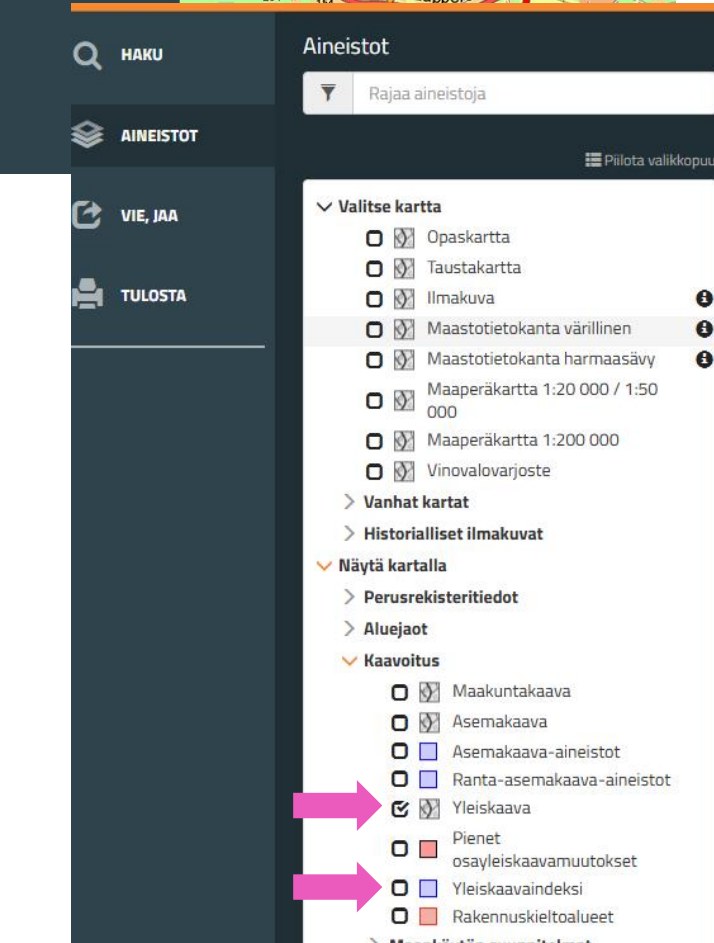
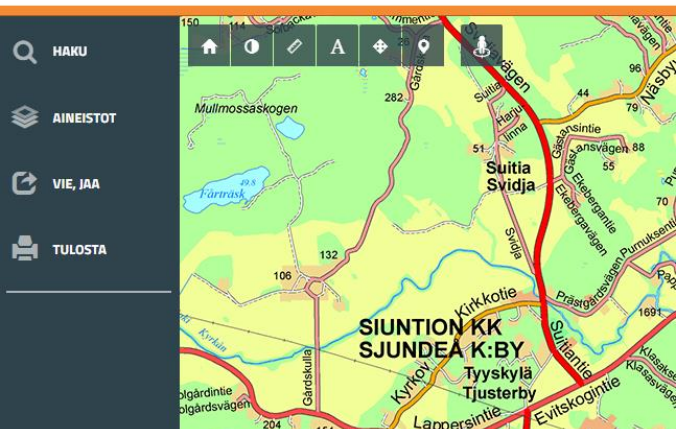
kohteeseen sisältyy: kartano; kellotapuli; kirkko; pappila; puisto; tie; **ympäristön nykyluonne:** agraarimaisema;

Näkymä Siuntion kirkolta Suitian kartanolle päin. Hannu Vallas 1997.

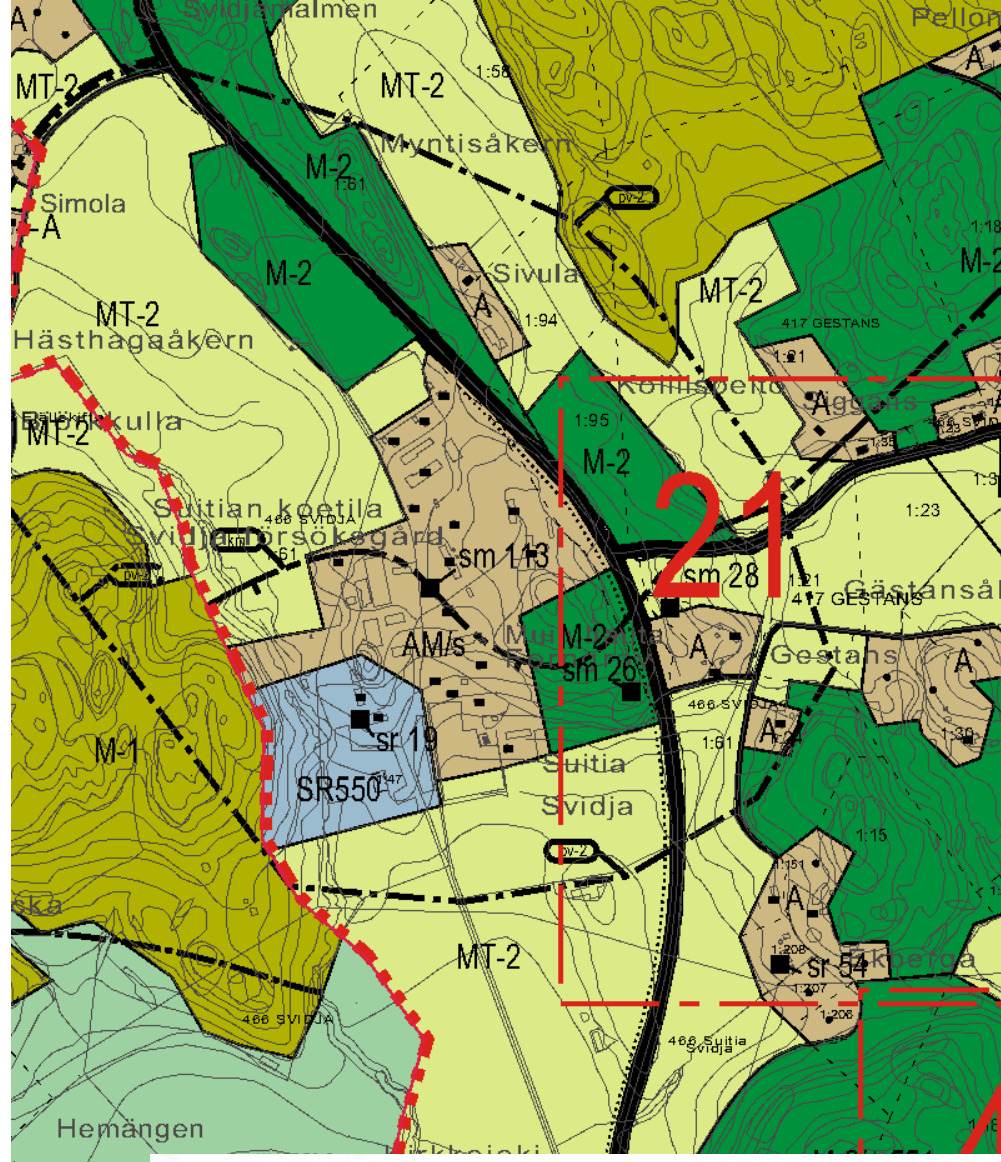
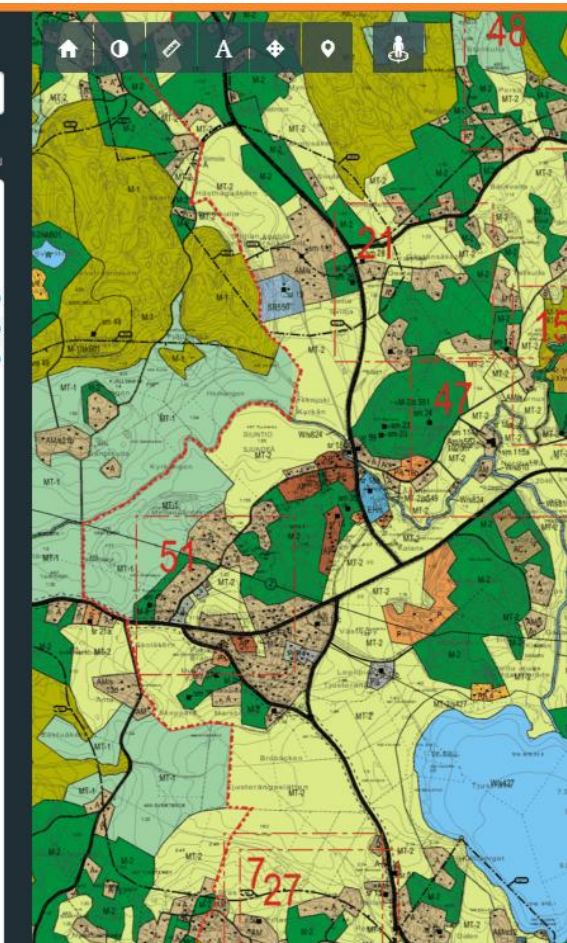
Puukuja johtaa Suitian kartanolle halki viljelysten. Hannu Vallas 1997.

Kaavat kertovat!

[Siuntion karttapalvelu](#)

[Sjundeå kartservice](#)

SR

RAKENNUSLAINSÄÄDÄNNÖN NOJALLA SUOJELTAVA ALUE.
OMRÅDE SOM BÖR SKYDDAS MED STÖD AV BYGGNADSLAGSTIFTNINGEN.

Rakennuslain tai rakennussuojelulain nojalla suojeltu tai suojeltavaksi tarkoitettu alue.

Område som skyddats eller avsetts att skyddas med stöd av byggnadslagen eller lagen om byggnadsskydd.

KULTTUURIMAISEMA.
KULTURLANDSKAP.

Alueen merkintä on ohjeellinen ja koskee kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita.

Ympäristön tilaan vaikuttavien toimenpiteitä suoritettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei alueen maisemallisia, kulttuurihistoriallisia tai luonnonolosuhteista johtuvia arvoja vaaranneta tai heikennetä.

Områdets beteckning är riktgivande och berör kulturhistoriskt värdefulla områden.

Da åtgärder med inverkan på tillståndet i miljön vidtages, bör uppmärksamhet fästas vid att inte områdets landskapsmässiga, kulturhistoriska eller av naturförhållandena beroende värden äventyras eller försvagas.

/s

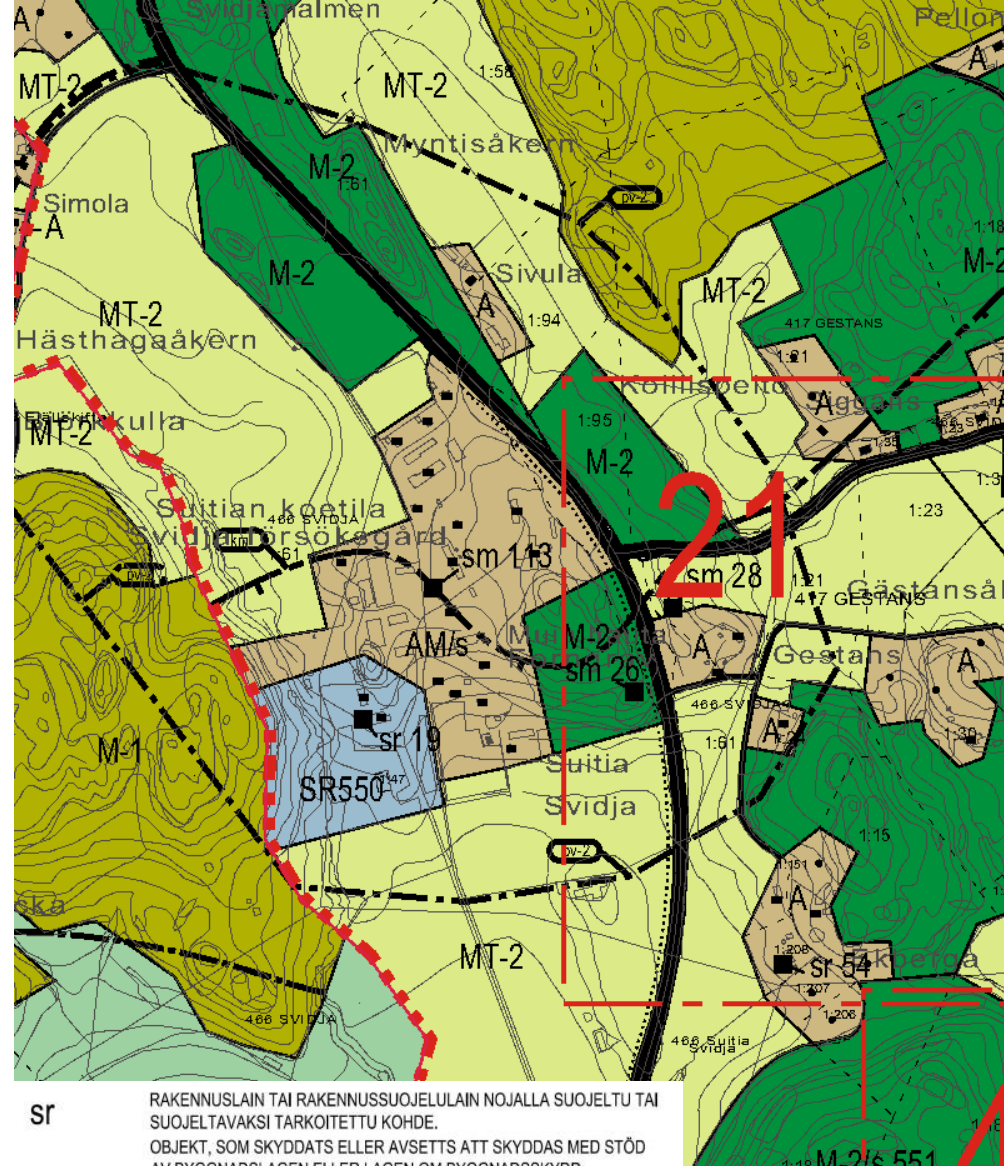
ALUE JOLLA YMPÄRISTÖ RAKENNUKSIINEEN SÄILYTETÄÄN.
OMRÅDE DÄR MILJÖ MED BYGGNADER BEVARAS.

Alueen merkintä koskee maisemallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita rakennuksineen. Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja rakennettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei alueen maisemallisia, kulttuurihistoriallisia tai luonnonolosuhteista johtuvia arvoja vaaranneta tai heikennetä.

Områdets beteckning gäller landskapsmässigt och kulturhistorisk värdefulla områden med byggnader. Då åtgärder med inverkan på tillståndet i miljön vidtages, bör uppmärksamhet fästas vid att inte områdets landskapsmässiga, kulturhistoriska eller av naturförhållanden beroende värden äventyras eller försvagas.

SUOJELUKOHDE.
SKYDDSOBJEKT.

ERITYINEN KOHDE.
SÄRSKILT OBJEKT.

sr

RAKENNUSLAIN TAI RAKENNUSSUOJELULAIN NOJALLA SUOJELTU TAI
SUOJELTAVAKSI TARKOITETTU KOHDE.
OBJEKT, SOM SKYDDATS ELLER AVSETTS ATT SKYDDAS MED STÖD
AV BYGGNADSLAGEN ELLER LAGEN OM BYGGNADSSKYDD.

sm

MUINAISMUISTOLAIN NOJALLA SUOJELTU KOHDE.
OBJEKT SKYDDAT MED STÖD AV FORNMINNESLAGEN.

r

KULTTUURIHISTORIALLISTEN MERKITTÄVÄ RAKENNUS, JOKA TULISI
SÄILYTTÄÄ.
KULTURSHISTORISK BETYDELSEFULL BYGGNAD, SOM BÖR
BEVARAS.

Aineistot

Rajaa aineistoja

Pilota valikkopuu

Valitse kartta

☐ Opaskartta

☐ Taustakartta

☐ Ilmakuva

☐ Maastotietokanta värillinen

☐ Maastotietokanta harmaasävy

☐ Maaperäkartta 1:20 000 / 1:50 000

☐ Maaperäkartta 1:200 000

☐ Vinolavorjoste

> Vanhat kartat

> Historialliset ilmakuvat

Näytä kartalla

> Perusrekisteritiedot

> Aluejaot

Kaavoitus

☐ Maakuntakaava

☒ Asemakaava

☐ Asemakaava-aineistot

☐ Ranta-asemakaava-aineistot

☐ Yleiskaava

☐ Pienet osayleiskaavamuutokset

☐ Yleiskaavaindeksi

☐ Rakennuskieltoalueet

> Maankäytön suunnitelmat

> Ympäristö

☐ Palvelut

> Yksitystiet, MML

☐ Myytävät / vuokrattavat tontit

☐ Julkaistut palautteet

SIUNTION KUNTA - SJUNDEÅ KOMMUN CAMPUS ASEMAKAAVA - DETALJPLAN FÖR CAMPUS

Asemakaavan muutos koskee kortteleita 65, 66, 40, 58 sekä puisto- sekä liikennealueita. Detaljplaneändringen berör kvarter 65, 66, 40, 58 samt park- och trafikområden.

Asemakaavalla muodostuvat korttelit 65, 40, 58 sekä puisto- sekä liikennealueita. Genom detaljplanen bildas kvarter 65, 40, 58 samt park- och trafikområden.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET:
DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.
Kvartersområde för flervåningshus.

YL

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.
Kvartersområde för byggnader för offentlig närservice.

YO

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.
Kvartersområde för undervisningsbyggnader.

YS

Sosiaalitoiminta ja terveydenhuolto palvelevien rakennusten korttelialue.
Kvartersområde för byggnader för social verksamhet och hälsövård.

YM

Museorakennusten korttelialue.
Kvartersområde för museibygnader.

VP

Puisto.
Park.

LT

Maantien alue.
Område för landsväg.

Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. MRL 57 §:n 2. momentin nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävien muutos- ja korjaustoimenpiteiden sekä pihapiiriin toteutettavien uudisrakennusten tulee olla sellaisia, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti tai maisemakuvan kannalta arvokas luonne säilyy. Ennen muutos- tai korjaustoimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Arkitektoniskt eller historiskt värdefull byggnad. Enligt MBL 57§ 2:a moment bestäms att byggnaden inte får rivas. Ändrings- och reparationsarbeten som utförs i byggnaden samt nybyggen inom gårdstunet bör vara sådana att byggnadens kulturhistoriska eller landskapsbildliga värdefulla karaktär bevaras. Före ändrings- eller reparationsarbeten inleds skall museiverket beredas möjlighet att ge ett utlåtande.

Suojeltava alueen osa, jolla sijaitsee muistomerkki.
Del av område, på vilken det finns ett minnesmärke, som skyddas.

Historiallinen tielinja.
Tien linja ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito- ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella museoviranomaisten kanssa.
Historisk vägdragning.
Vägens dragning och förhållande till omgivningen bör bibehållas. Vanlig skötsel och förbättring av vägen är tillåtet. Angående planer för större förändringar av vägdragningen och vägkonstruktionen bör förhandlas med museimyndigheterna.

Kaava-aineistoja on eri vuosikymmeniltä

Valitse kartta

- ☐ Opaskartta
- ☐ Taustakartta
- ☐ Ilmakuva
- ☐ Maastotietokanta värillinen
- ☐ Maastotietokanta harmaasävy
- ☐ Maaperäkartta 1:20 000 / 1:50 000
- ☐ Maaperäkartta 1:200 000
- ☐ Vinolavovarjoste

> Vanhat kartat

> Historialliset ilmakuvat

Näytä kartalla

> Perusrekisteritiedot

> Aluejaot

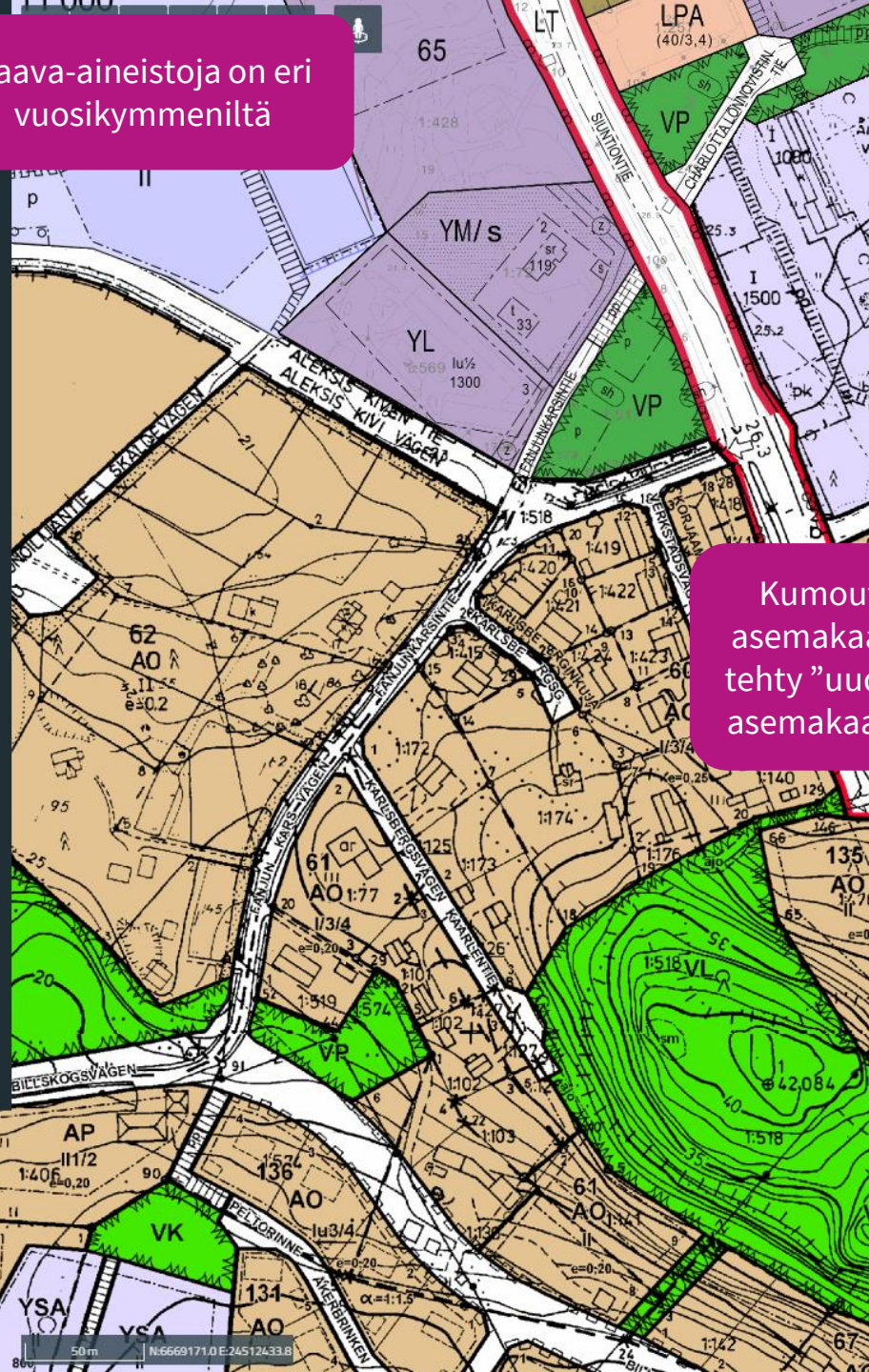
> Kaavoitus

- ☐ Maakuntakaava
- ☒ Asemakaava
- ☐ Asemakaava-aineistot
- ☐ Ranta-asemakaava-aineistot
- ☐ Yleiskaava
- ☐ Pienet osayleiskaavamuutokset
- ☐ Yleiskaavaindeksi
- ☐ Rakennuskieltoalueet
- > Maankäytön suunnitelmat

> Ympäristö

> ☐ Palvelut

> Yksitystiet, MML

> ☐ Myytävät / vuokrattavat tontit> ☐ Julkaistut palautteet

Kumoutuneita osia asemakaavasta, näihin tehty "uudet kaavat" eli asemakaavamuutokset

Suojeltava alueen osa, jota on hoidettava niin että pähkinäpensaiden säilyminen turvataan.

Del av område som bör skyddas och som bör skötas så, att hasselbuskarnas bevarande tryggas.

Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain mukainen muinaismuistoalue.

Del av område inom vilken i lagen om fornminnen avsett fornminnesområde är beläget.

Suojeltava rakennus.

Historiallisesti tai taajamakuvaan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa eikä sen ulkoasua muuttaa ilman pakotavaa syytä.

Byggnad som bör skyddas.

Historiskt eller ur tätorsbildens synpunkt värdefull byggnad, som inte får rivas eller dess yttre inte ändras utan tvingande skäl.

VAMA [Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet](#)

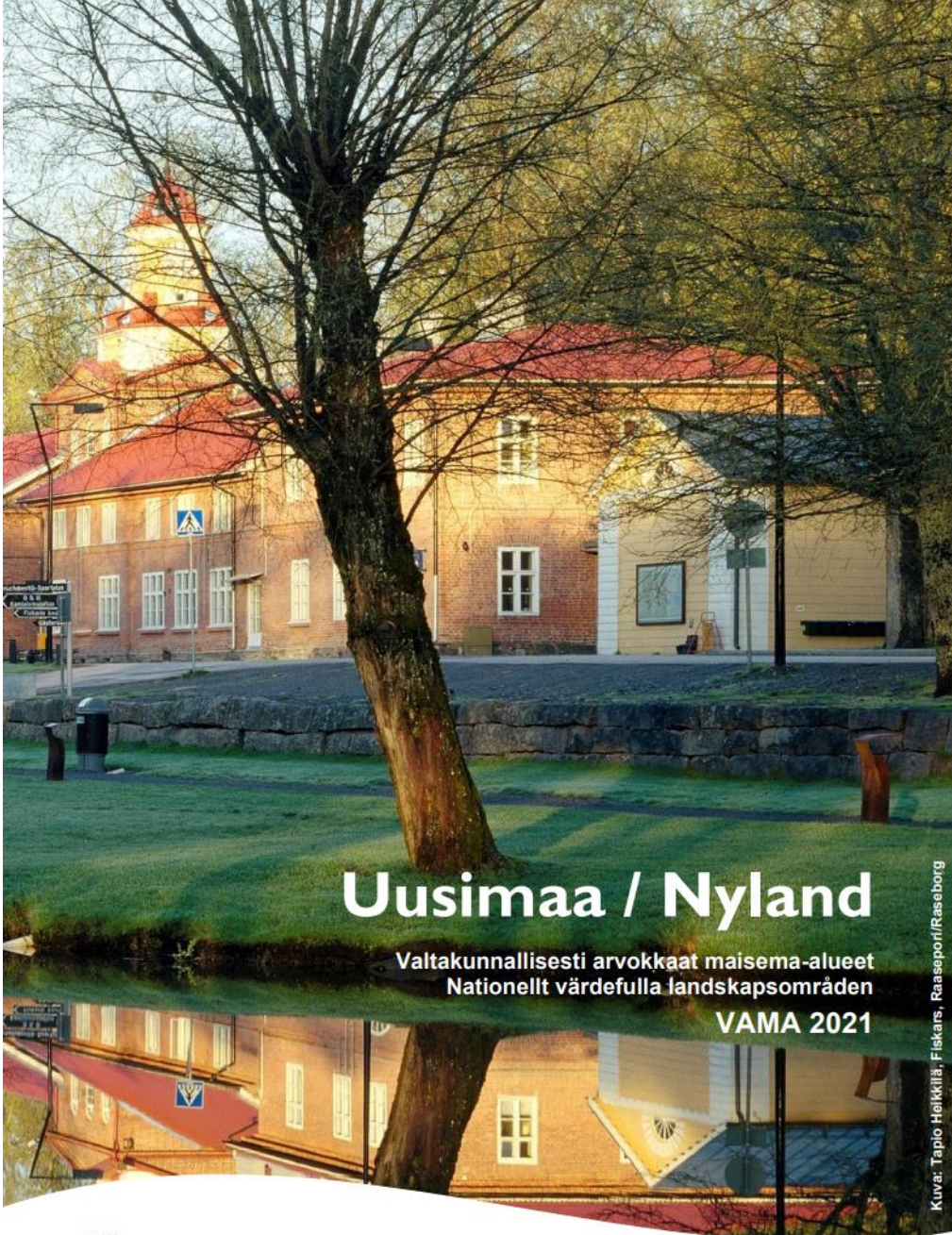
VAMA-päivitysinventoinnissa on kiinnitetty huomiota alueiden luonnonpiirteisiin, kulttuuripiirteisiin ja maisemakuvaan. Arvoluokitukseen vaikuttavat tekijät on määritelty inventoinnin ohjeessa (Inventointiohje 2010), kuten:

- luonnon monimuotoisuus ja luonnonpiirteiden edustavuus;
- maiseman ja maankäytön historiallinen kehitys ja jatkuvuus;
- kulttuuripiirteiden edustavuus ja harvinaisuus;
- maiseman symboli- ja identiteetti-arvot;
- maisemakuvan yhtenäisyys ja vaikuttavuus;
- maisemamaakunnan erityispiirteiden ilmeneminen;
- perinteisestä maisemarakenteesta poikkeavien elementtien vähäisyys;
- maiseman ja alkutuotannon tiiviin ja jatkuvan sidoksen takaava elinvoimaisuus;
- sekä uusien tuotantomaisemien tasapainoinen sopeuttaminen perinteiseen maisemarakenteeseen.

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittaman valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (VAMA) koskevan inventoinnin korvaamisesta uudella inventoinnilla [Valtioneuvoston päätös YM/2021/70](#)

- Viranomaisten tulee ottaa inventointi huomioon maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 24 §:n mukaisesti. Inventointi on viranomaistoiminnassa hyödynnettävää lähtöaineistoa.
- Merkittävimmät myönteiset ympäristövaikutukset kohdistuvat kulttuuriympäristön historiallisten piirteiden ja muiden maisemallisten arvojen säilymiseen ja kohenemiseen sekä maisemanhoidon käytäntöjen kehittämiseen. Lisäksi maisema-alueiden arvojen säilyttämisellä voidaan vaikuttaa alueiden asukkaiden hyvinvointiin ja viihtyvyyteen myönteisesti.
- Inventoinnilla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia. Se voi välillisesti vaikuttaa
 - myönteisesti, mm:
 - parantamalla maatalouden ja matkailuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä sekä
 - edistämällä esimerkiksi erilaisten tuki-, korvaus- tai avustusinstrumenttien hyödyntämistä.
 - rajoittavasti tai ohjaavasti:
 - alueen sisältyminen valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointiin **voi** kaavoituksen tai valtion viranomaisten päätösten kautta aiheuttaa taloudelliselle toiminnalle rajoittavia tai ohjaavia vaikutuksia.

Uusimaa / Nyland

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
Nationellt värdefulla landskapsområden
VAMA 2021

Kuva: Tapio Heikkilä, Fiskars, Raasepori/Raseborg

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Uusimaa / Nyland

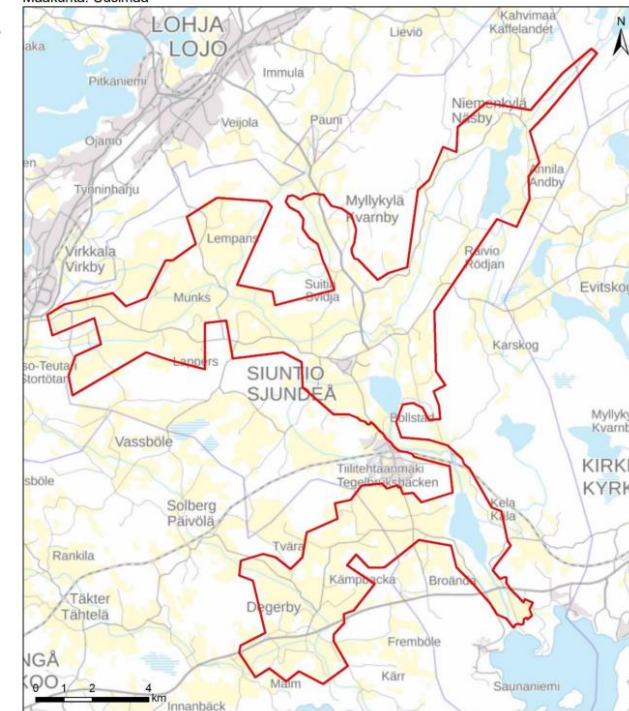
Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet / Nationellt värdefulla landskapsområden: SYKE
Taustakartta / Bakgrundskarta: ESRI/MML, 06/2021

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet / Nationellt värdefulla landskapsområden

1. Skärlandet saaristokulttuurimaisema
1. Skärlandets skärgårdskulturlandskap
2. Fiskarsin ja Pohjanpitäjänlahden kulttuurimaisemat
2. Fiskars och Pojovikens kulturlandskap
3. Fagervikin ja Snappertunan kulttuurimaisemat
3. Fagerviks och Snappertuna kulturlandskap
4. Mustionjokilaakson viljelymaisema
4. Svartådalens odlingslandskap
5. Nummenjoen ja Pusulanjoen viljelylaakso
5. Nummenjoki och Pusulanjoki odlingsdal
6. Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat
6. Sjundeå och Degerby odlingslandskap
7. Porkkalan saaristo- ja viljelymaisema
7. Porkkala skärgårds- och odlingslandskap
8. Helsingin edustan merimaisema
8. Helsingfors havslandskap
9. Vantaanjokilaakson viljelymaisema
9. Vanda ådals odlingslandskap
10. Porvoonjokilaakson viljelymaisema
10. Borgå ådals odlingslandskap
11. Pernajanlahden ja Koskenkylänjoen kulttuurimaisemat
11. Pernävikens och Forsby ås kulturlandskap
55. Kymijokilaakson kulttuurimaisema
55. Kymmene älvdals kulturlandskap

Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat

Kunta: Inkoo, Lohja, Siuntio, Vihti
Maakunta: Uusimaa

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet 2021

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet: SYKE
Taustakartta: MML/WMTS, 05/2021

MAISEMA

opas arvokkaiden maisema-alueiden maankäytön suunnitteluun

[maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf](#)

Näin arvokas maisema säilyy

- tiedostetaan maiseman muuttuminen ja kehittyminen
- kehitetään aluetta elinvoimaisena ja viihtyisänä asuinympäristönä
- lisätään asiantuntijoiden ammattitaitoa suunnitella maankäyttöä arvokkailla maisema-alueilla
- suunnitellaan uusi rakentaminen ja infra aluetta kunnioittaen
- pidetään tieverkosto kunnossa
- panostetaan alueen arvojen nostoon tiedotuksen ja yhteistyön avulla
- selvitetään maisemien erityispiirteitä ja historiaa sekä tiedotetaan niistä
- nostetaan alueellista imagoa ja vaalitaan identiteettiä
- luodaan maisemasta palveluja
- kannustetaan ja motivoidaan maisemanhoitoon
- luodaan yhteisöllisyyttä käytännön maisemanhoitohankkeiden myötä
- mahdollistetaan maatalouden kannattava jatkuminen
- panostetaan alueen palvelu- ja yritystoiminnan kehittämiseen
- tuetaan lähiruuan tuotantoa ja uusien tuotteiden kehittämistä
- kehitetään kulttuurimaiseman vaalimiseen kohdennettuja tukia
- kehitetään rakennusten uusiokäyttöä
- annetaan mahdollisuus alueiden erilaistumiselle ja tuetaan niiden omia vahvuuksia
- haetaan uusia toimintatapoja, annetaan tilaa yhteisöllisyydelle ja monikulttuurisuudelle
- suunnitellaan uusia käyttötapoja viljelystä pois jääneillä pelloilla
- lisätään tietoisuutta ja lähiympäristön arvostusta ympäristökasvatuksen ja moniarvoisen keskustelun myötä

Näin arvokas maisema katoaa

- päästetään maaseutu autioitumaan ja jätetään rakennukset tyhjilleen
- annetaan maataloustuotannon hiipua
- taannutetaan tavoitteellinen maisemanhoito
- metsitetään maisemallisesti merkittävät keskeiset pellot
- estetään haja-asutetulle maaseudulle rakentaminen
- annetaan julkisyhteisöjen taloudellisen niukkuuden vaikuttaa erityisesti maaseutuun
- luovutaan julkisista kiinteistöistä ja palvelurakennuksista
- ei panosteta alueiden kehittämiseen eikä palveluihin
- sallitaan maiseman näkymien kasvaa umpeen
- rakennetaan ottamatta maisemaa huomioon
- muutetaan maastonmuotoja voimakkaasti
- ei keksitä tuotantorakennuksille uusia käyttötarkoituksia
- ei välitetä tietoa maisemista tuleville sukupolville
- suhtaudutaan maisemaan ja sen kokemiseen negatiivisesti ja vähätellen

Laaksot

Laaksoja ovat korkeuskäyrien suhteellisesti alimmat osat. Maastonmuotojen lisäksi laakson määrittämis-
rusteena toimii maaperä. Maaperä on suurimmaksi
osaksi hienojakoisia maalajeja eli hienoa hietää,
hiesua ja savea. Laaksot voivat olla murros-, tasan-
ko-, joki- tai järvilaaksoja sekä merenlahtilaaksoja.

Laaksojen tyypillinen maankäyttömuoto kulttuu-
rimaisemissa on viljelymaa; tämä on tuottanut
maisemallisesti oleellisia avoimia alueita.

Maisema-alueilta on yleensä löydettävissä asutuk-
sen sijoittumisen ja viljelymaan perusteella tietty
korkeustaso, jonka alapuolelle viljeltyt laaksot
rajautuvat.

Jokilaaksot ovat tyypillisiä muun muassa Varsinais-
Suomen, Uudenmaan ja Etelä-Pohjanmaan, Kymen-
laakson ja Lapin maisema-alueilla.

Laaksojen sietokyky

Laaksojen pellot tulisi säilyttää viljelykäytössä. Laaksot
eivät kestä taajamamaista asuinrakentamista. Ne eivät
yleensä ole rakentamiselle soveltuvia maalajiensa
eivätkä korkeussuhteidensa takia.

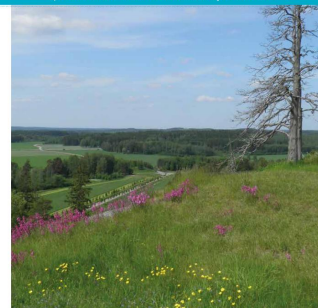
Maatilojen tuotantorakennukset tulee sovittaa
maisemaan ja niitä voidaan rakentaa harkitusti myös
peltomaalle.

Laaksojen peltoja ei tulisi metsittää. Metsittäessä
maisemasta katoavat laaksoille tyypilliset pitkät kauko-
näkymät ja maisemarakenne muuttuu oleellisesti.

Laaksojen viljely säilyttää parhaiten laaksojen avoimen
kulttuurimaiseman. Laaksojen metsittämistä ja raken-
tamista tulisi välttää.

MAISEMA

opas arvokkaiden maisema-alueiden maankäytön suunnitteluun

Energian tuotantoon liittyvä rakentaminen

Uusiutuvan energian käyttöä pyritään energia- ja
ilmastostrategian tavoitteiden mukaisesti lisäämään
nykyisestä. Se tulee olemaan osa maisemaa.

Tuulivoimalat tuovat perinteisestä maisemasta poik-
keavan teollisen elementin.

Mitä tulee huomioida?

Tuulivoimaloiden rakentamista ei suositella arvokkaille
maisema-alueille tai niiden lähistölle.

Hakevoimalat ja biokaasulaitokset maatilojen yhtey-
dessä sopeutuvat hyvin maatilojen rakennuskantaan.
Hyvä suunnittelu ottaa huomioon olemassa olevan
rakennusperinteen.

Aurinkokeräimet soveltuvat laajoille katto- tai seinäpin-
noille. Laajat pelloille sijoitettavat aurinkovoimalat taas
muuttavat maisemaa voimakkaasti. Aurinkokeräimet
olisi suositeltavampaa kiinnittää rakennuksiin.

Yleensä luokittelusta, kohteiden arvot

- Rakennushistorialliset arvot: ilmentää aikansa /ympäristönsä rakennustapoja, -ihanteita ja -tekniikoita
- Historialliset arvot: kohde/alue liittyy tärkeään tai olennaiseen historialliseen tapahtumaan, prosessiin, ilmiöön, henkilöön tms.
- Maisemalliset arvot: kohde/alue on merkittävä kulttuurimaisema tai rakennettu kokonaisuus, olennainen osa tällaista kokonaisuutta tai luo itsenäisesti maisemallisia arvoja
- Arviointikriteeristöä:
 - Sopusointuisuus ja vaihtelevuus
 - Yhtenäisyys, liittyminen ympäristöön
 - Kerroksisuus
 - Monipuolisuus
 - Edustavuus, tyypillisuus
 - Harvinaisuus, erikoisuus
 - Alkuperäisyys
 - Intensiteetti
 - Symboli- tai avainkohde
 - Opetus- ja tutkimusarvo

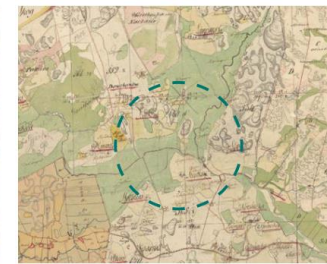
Aurinkovoimahankkeet

- Maakunnan liitto laatinut VISIO-kaavatyössä yleismääräykset aurinkovoimasta
- AKL lakimuutos, ehdotuksena >50 ha, eteneminen aina kaavoituksella
- Maakuntakaavan yleismääräykset, mm.
 - Ilmaston kannalta **kestävään energiajärjestelmään siirtymistä on edistettävä**. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kestävää luonnonvarojen käyttöä, kierto- ja biotaloutta, uusiutuvan energian tuotantoa sekä hukkalämmön hyödyntämistä. Rakentamisessa tulee edistää kestävää maa-aineshuoltoa.
 - Suunniteltaessa laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet **ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen ottaen huomioon ympäristön arvot ja reunaehdot**.
 - Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja **turvettava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot**. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.

[Liite-11.-Maisemaselvitys-2024-06-27 Siuntion-aurinkovoimalan-maisemaselvitys.pdf](#)

Kuva 1. Ilmakuvan päälle on merkitty katkoviivalla aurinkovoimalan alustava suurpiirteinen sijainti, jonka pinta-ala on noin 77 ha. Maisemaselvitys on laadittu vähintään ilmakuvan rajauksen mukaiselta alueelta, maisemarakenteen ja maiseman historian tutkimuksen kannalta kuitenkin laajemmalla alueella. (Ilmakuva 2020, MML Avoimien aineistojen tiedostopalvelu, hakupäivä 10.6.2024)

Kuva 6. Ote Pitäjänkartasta vuodelta 1842. Laajat pellot ja niityt ympäröivät seläntä. Esille nousevat Bäcksin ja Myrnsin tilat, nykyinen Bäcksin tie, Siuntionjoki ja kallioselänne tien itäpuolella. (Lähde: Kansallisarkiston historiallisten karttojen kokoelma Astia-palveluikkuna, hakupäivä 10.6.2024)

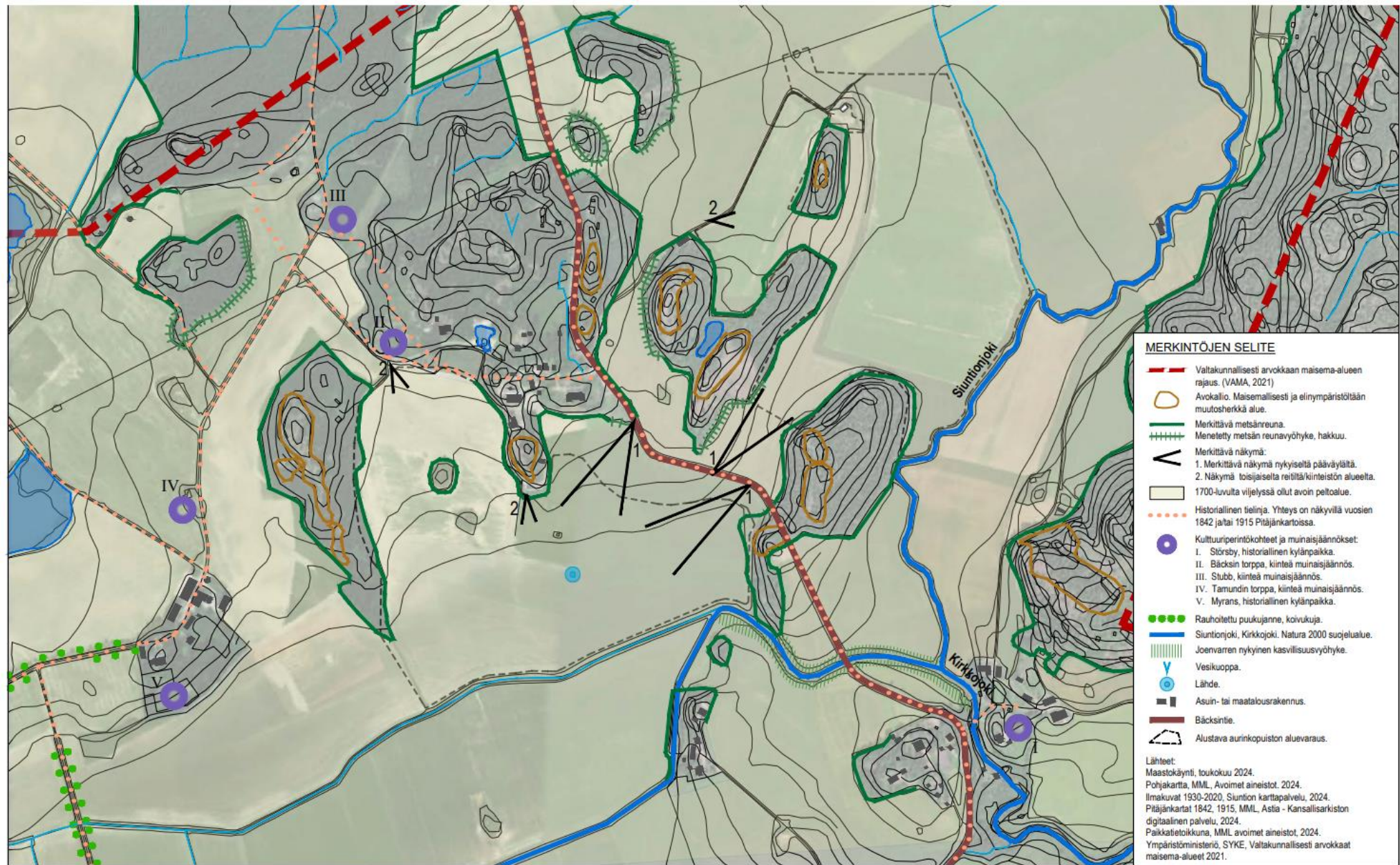
Kuva 7. Vuoden 1897 kartalla voidaan huomata, että Bäckistä pohjoiseen kulkeva tienlinjaus on ja paikallaan, mutta vanha linjaus on edelleen tärkeämpi. (Lähde: Kansallisarkiston historiallisten karttojen kokoelma Astia-palveluikkuna, hakupäivä 10.6.2024)

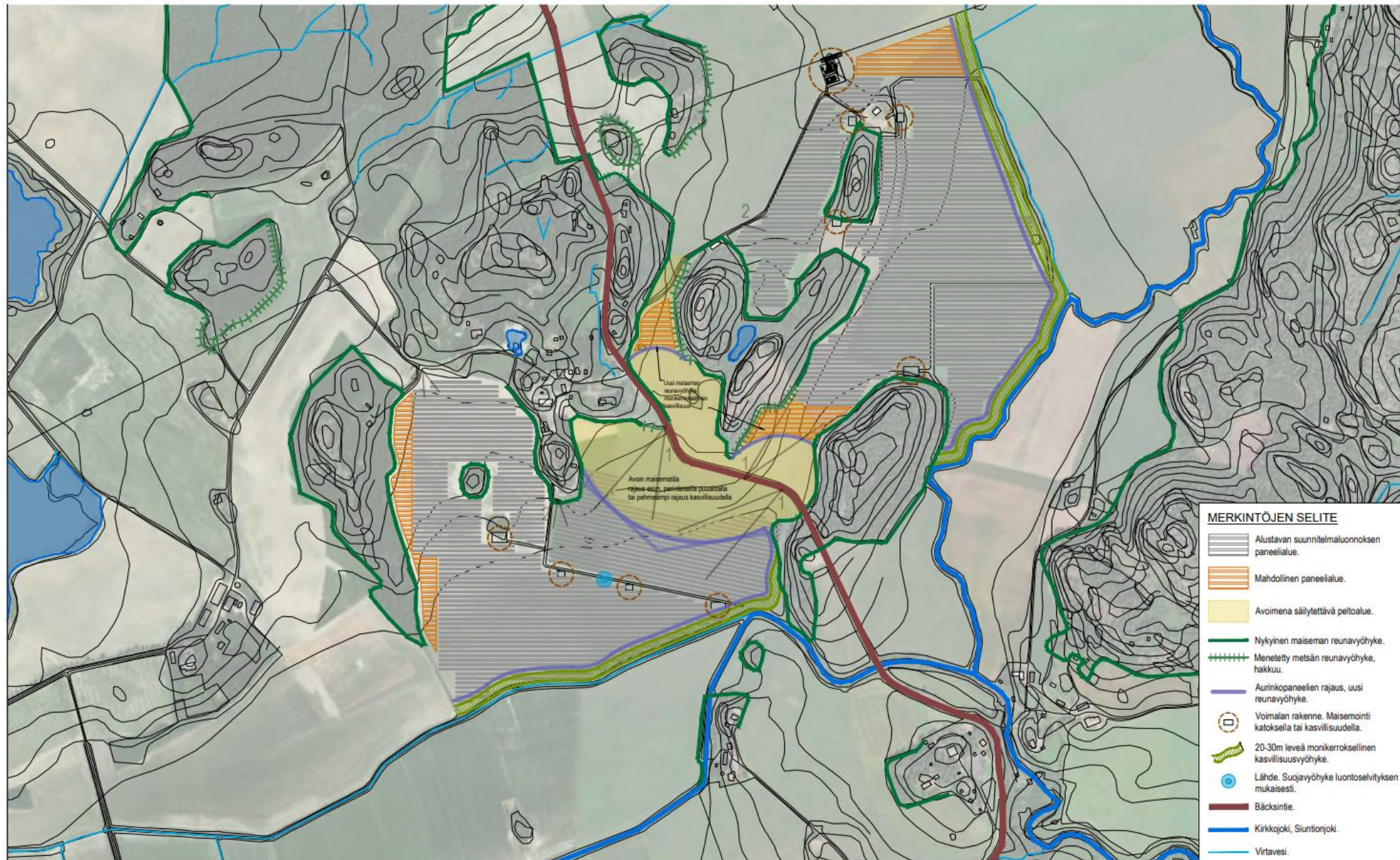
Kuva 8. 1915 vuoden Pitäjänkartassa huomio kiinnittyy tieverkoston ja tilojen kehittymiseen. Jokivarsi on laajamittaisesti viljeltyä ja niittyä. (Lähde: Kansallisarkiston historiallisten karttojen kokoelma Astia-palveluikkuna, hakupäivä 10.6.2024)

Kuva 24. Kulttuurimaiseman rajalla perinteinen rakentaminen tyypillisesti sijoittuu alarinteeseen. Kuvassa taustalla näkee Ävikin kalliainen selänne, jonka edessä monikerroksellista reunavyöhykettä ja pihvoja.

Kuva 31. Selvitysalueen maiseman arvot (Liite 2)

Kuva 35. Suosituksia maiseman ja kulttuuriarvojen huomioimiselle alueen kehittämisessä (Liite 3)

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

5.1 YHTEENVETO JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Selvitysalueelle suunnitellaan aurinkoenergiantuotanto-laitosta, jonka pinta-ala on yhteensä noin 77 hehtaaria. Alue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellu-la maisema-alueella (VAMA 2021) Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat. Kyseiseen maisema-alueeseen kuuluu yhteensä 10 748 ha, joista maatalousalueita on 5320 ha.

Historiallisten karttojen ja ilmakuvien perusteella alue on ollut viljelykäytössä ainakin 1700-luvulta lähtien. Mai-semakuva on pysynyt viimeisten vuosisatojen ajan sa-mankalaisena maatalousalueena. Maiseman historiassa merkittävimmät muutokset ovat liittyneet teiden ja muun infrastruktuurin kuten sähkölinjan rakentamiseen, metsien hakkuisiin ja viljellyn peltoalan vaihteluun. Metsäsaarek-keilla suoritettut puuhakkuut on tehty 1990-luvulla sekä vuosien 2013-2017 välisenä aikana (karttatarkastelu). Lä-hialueella on myös tekojärvi, joka on syntynyt luultavasti maanoton seurauksena 1970-luvulta alkaen.

Aurinkopuiston rakentamisella on vaikutusta alueen paikalliseen maisemakuvaan, mutta maiseman historian näkökulmasta tarkasteltuna vaikutukset eivät ole pysyviä. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Bäckshintien pit-kiin näkymiin, erityisesti tien länsipuolella. Avoimen tilan laajuus supistuu ja näkymään tulee uusi elementti, aurin-kopaneelien reuna. Avointa aluetta jää tien molemmille puolille. Itäpuolella tietä paneelit sulautuvat maisemaan paremmin kumpuilevien maastonmuotojen ansiosta.

Alueen suunnittelulla ja yhteistyöprosessilla on vaikutus-ta siihen, kuinka suuria ja minkä luonteisia vaikutuksia voimalan rakentamisella on paikalliseen maisemaan ja ympäristöön.

5.2 SUOSITUKSET

Aurinkovoimalan perustaminen valtakunnallisesti ar-vokkaalle maisema-alueelle vaatii huolellista suunnit-telua, jonka avulla negatiiviset maisemavaikutukset minimoidaan. Voimalan kokoa ei voida pienentää, jo-ten paneeleja olisi hyvä sijoittaa ensisijaisesti alueille, jonne näkyvyys on vähäisempi. Visuaalisia vaikutuk-sia ja vaikutuksia elinympäristöihin voidaan parantaa voimalan sijoittelulla ja maisemointitratkaisuilla, mikä

edesauttaa aurinkovoimalan integroimista harmonisesti arvokkaaseen maisemaan ja samalla edistää luonnon monimuotoisuutta.

Selvityksen liitteenä olevassa kaaviossa (Liite 3. Johto-päätökset) on esitetty suosituksia aurinkovoimalan alus-tavan suunnitelmaluonnoksen kehittämiseksi. Toimenpi-teitä on ehdotettu seuraaville osa-alueille suunnitelmaa.

Alustavan suunnitelmaluonnoksen paneelialue

- Suunnitellaan paneelikenttä mahdollisuuksien mu-kaan seuraamaan pellon luonnollista muotoa ja maas-ton korkeuseroja, mikä auttaa paneeleita sulautumaan maisemaan.

- Maisemointi esimerkiksi alueelle sopivalla perinteisellä puuaidalla tai monikerroksisella kasvillisuusvyöhykkeellä.

Mahdollinen paneelialue

- Paneelien poistaminen maisemallisesti herkimmil-tä alueilta ja sijoittaminen alueille, joilla näkyvyys on vähäisempi.

Avoimena säilytettävä peltoalue

- Bäckshintien ympäristöön jätetään avoin alue, jonka reunat mukailevat ja täydentävät nykyisiä maiseman reunavyöhykkeitä.

Nykyinen maiseman reunavyöhyke

- Nykyiset reunavyöhykkeet säilytetään, niitä korostetaan ja täydennetään

Aurinkopaneelien raja- us, uusi reunavyöhyke

Mahdollisia käsittelytapoja

- Paneelikenttien reuna suositellaan näkyvillä paikoilla muotoiltavan kaarevaksi ja kulttuurimaiseman luonnollis-ta rajaa mukailevammaksi.

- Tien eteläpuolella paneelien reunavyöhykettä olisi suosi-teltavaa siirtää hieman etelämmäksi, jolloin tien ja voi-malan väliin jää laajempi avoin alue. Uusi reunavyöhyke voidaan kohdistaa samaan linjaan nykyisten avointa tilaa rajaavien metsän reunavyöhykkeiden kanssa.

- Reuna tulisi suunnitella alueen kulttuurimaisemaan sopi-via elementtejä hyödyntäen. Vaihtoehtona voi olla joko

monikerroksellinen paikalliseen ympäristöön sopiva 20-30 m leveä kasvillisuusalue, puukujanne tai alueen kulttuuri-maisemaan sopiva perinteinen aita. Muita vaihtoehtoja voivat olla viherseinän ja -kattojen hyödyntäminen tai jopa maisemataide, joka ottaa dynaamisemmin kantaa muuttuvaan maisemaan.

Voimalan rakenteiden u-

- Voimalan yhteydessä sa tai katoksissa) voida-teriaaleja kuten puuta maaseutumaisemaan

- Suunnitellaan sähkök-set suojakatokset, jotka ehtona maisemointi ka

- Paneeleiden ja tukirc daan valita niin, että n maan, esim. mattapin vat värit.

20-30m leveä monikerr-

- Vesistöjen ja paneelil tie) väliin jätetään väh sellinen kasvillisuusvyö nonympäristöstä perä

Lähde

- Ympäristön käsittely j suunnitellaan alueen e (luontoselvitys)

Toimenpiteitä, joita voidaan hyödyntää aurinkopuiston sovittamisessa arvokkaaseen maisemaan

- Paneelien integrointi maaseutumaisemaan kasvilli-suudella tai esimerkiksi perinteisellä puuaidalla.

- Vesistöjen väliin jäävän suojavyöhykkeen istuttami-nen. Käytetään paikallisia kasvilajeja, jotka lisäävät biologista monimuotoisuutta.

- Paneelien ja voimalaan liittyvien rakenteiden ulko-asun mukauttaminen luonnonmateriaaleilla, väreillä ja tekstuureilla.

- Paneelikentän harkittu asemointi ja suunnittelu.

- Kulttuurihistoriallisten arvojen huomiointi ja yhteisön osallistaminen.

- Hybridikäyttö energiantuotannon lisäksi mm. viljelys-sä tai laitumena lampaille.

- Ympäristöystävälliset teknologiat ja rakenteet. Pa-neelikentän alle voidaan asentaa ekosysteemipalvelui-ta tukevia rakenteita, kuten hyönteishotelleja ja lintu-pönttöjä, jotka lisäävät alueen ekologista arvoa.

- Aurinkopuiston alueelle suositellaan laadittavan mai-seman ja ympäristön arvot huomioiva päivitetty yleis-suunnitelma ja erillinen istutus suunnitelma uudelle kas-villisuudelle vesistöjen ja paneelien reunavyöhykkeillä.

Maisema

- **Maisema** muodostuu elollisista ja elottomista luonnonpiirteistä sekä ihmisen tuottamista kulttuuripiirteistä, niiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta sekä maiseman visuaalisesti hahmotettavasta ilmiöstä, **maisemakuvasta**. Eurooppalaisen maisemayleissopimuksen mukaan maisema tarkoittaa aluetta sellaisena kuin ihmiset sen mieltävät ja jonka ominaisuudet johtuvat luonnon ja / tai ihmisen toiminnasta ja vuorovaikutuksesta.
- **Maisemarakenne** muodostuu maiseman perustekijöiden, luonnonpiirteiden ja kulttuuripiirteiden, keskinäisestä suhteesta ja vaihtelusta, jossa maiseman solmukohdat ja maamerkit jäsentävät maisemaa.
- **Maisematila** Tila, jonka muodostavat maiseman perustekijät ja niiden keskinäiset suhteet. Maisematilat voivat olla selkeästi rajoittuvia tilakokonaisuuksia tai laajoja rajautumattomia avoimia alueita.
- **Maiseman sietokyky** Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan kuinka paljon maisemarakenne, maisemakuva tai erilliset maiseman perustekijät voivat muuttua menettämättä ominaispiirteitään.

[Häiriöitä aiheuttavat muutokset maisemassa -
Selvitys maisemahäiriöistä](#)

Kunnat laatineet aurinkovoiman linjauksia

Porvoo (Ramboll, 2024)
[Aurinkovoimaloiden mahdollisuudet ja vaikutukset maankäyttöön](#)

Aurinkovoimaloiden tyypilliset ja merkittävät vaikutukset

Ihmissen elinolot ja -ympäristö

- Rakennuttamisen ja purun melu-, pöly-, ja liikennehaitat
- Inverterien ja muuntajien tuottamat melu alueen välittömässä läheisyydessä
- Alueen poistuminen muusta, esim. virkistyskäytöstä
- Maisemavaikutukset voimalan lähialueilla
- Uusien sähkölinjojen maisemahaitta sekä alueiden pirstaloituminen

Kaupunkikuva ja kulttuuriperintö

- Kaupunkikuvan muutos
- Kaupungin positiivinen imago vaikutus

Alue- ja yhdyskuntarakenne

- Metsästysalueiden muutokset
- Kaavoitustarpeiden mahdollinen lisääntyminen
- Sähköntuotannon pinta-alaintensiivisyys
- Paloturvallisuus varmistettava

Liikenne ja rakennettu ympäristö

- Liikenteen lisääntyminen rakennusvaiheessa
- Mahdolliset häikäisyvaikutukset raide- ja lentoliikenteelle
- Joutomaiden hyödyntämismahdollisuudet

Maa- ja kallioperä & luonnonvarat

- Alan poistuminen maa- ja metsätalouskäytöstä
- Huoltoteiden rakennuttaminen
- Tasoitustöiden vaikutus maaperään

Luonnonmonimuotoisuus

- Vaikutukset biodiversiteettiin riippuvat sijoitettavasta alueesta. Tyypillisesti biodiversiteetti kärsii, mutta voi myös lisääntyä.
- Luontoalueiden pirstaloituminen
- Suurnisäkkäiden liikkumisen estyminen
- Eliöiden sopeutumisongelmat: linnut, hyönteiset

Vesi, ilma ja ilmasto

- Muutokset alueen vesitaseeseen
- Puhtaan sähköntuotannon vaikutus CO₂-päästöihin
- Pölyhaitat rakennus- ja purkuvaiheessa

Yhdyskunta- ja energiatalous

- Alueen energiaomavaraisuuden parantuminen
- Kantaverkon vahvistamistarpeet
- Suora ja välillinen työllisyysvaikutus. Erityisesti rakentamis- ja purkuvaiheessa mutta myös tuotantoaikana.

Sisällysluettelo

- 01** Selvityksen tausta, tavoitteet ja toteutus, sivut 3-5
- 02** Teollisen kokoluokan aurinkovoimatuotanto, sivut 6-20
- 03** Porvoon soveltuvuus aurinkovoimalle, sivut 21-27
- 04** Työpaja, kysely ja haastattelut, sivut 28-42
- 05** Kartta- ja paikkatietotarkastelu, sivut 43-51

- 06** Tunnistetut esimerkkialueet ja paremmuusluokittelu, sivut 52-54
- 07** Johtopäätökset, sivut 55-58

Liitteet: Tunnistettujen esimerkkialueiden kohdekortit

Ympäristön vaikutus ihmiseen

EUROOPPALAINEN MAISEMAYLEISSOPIMUS

https://www.finlex.fi/fi/valtiosopimukset/sopimussarja/2006/14#chp_4_2_OT0

<https://www.finlex.fi/sv/fordrag/fordragsserie/2006/14>

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot, jotka ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen ...

- *kiinnittävät huomiota* maiseman tärkeään merkitykseen julkisen edun kannalta kulttuuriin, ekologiaan, ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvissä asioissa ja pitävät sitä merkittävänä taloudellisen toiminnan voimavarana, jonka suojelu, hoito ja suunnittelu voi lisätä työpaikkoja;
- *ovat tietoisia* siitä, että maisema vaikuttaa paikalliskulttuurin muotoutumiseen ja on olennainen osa Euroopan luonnon- ja kulttuuriperintöä ja että se edistää ihmisten hyvinvointia ja lujittaa eurooppalaista identiteettiä;
- *myöntävät*, että maisema on tärkeä osa ihmisten elämänlaatua kaikkialla: sekä taajamissa että maaseudulla, sekä huono- että korkealaatuisilla alueilla, sekä arkiympäristössä että alueilla, joita pidetään huomattavan kauniina;
- *kiinnittävät huomiota* siihen, että maa- ja metsätalouden, teollisuuden ja kaivostoiminnan tuotantotapojen, alue- ja kaupunkisuunnittelun, liikenteen, infrastruktuurin, matkailun ja virkistystoiminnan kehittyminen sekä yleisemmällä tasolla koko maailmantalouden muutokset nopeuttavat usein maiseman muuttumista;
- *toivovat vastaavansa* yleisön toiveisiin saada nauttia laadukkaista maisemista ja osallistua aktiivisesti niiden kehittämiseen;

Maisema [Siuntion Krejansbergetin](#) huipulta.
[Eurooppalainen maisemayleissopimus – Wikipedia](#)

Selvitys: Maisema vaikuttaa hyvinvointiin – asuinympäristöllä suuri merkitys

Koti & Asuminen

Lifestyle

[Selvitys: Maisema vaikuttaa hyvinvointiin – asuinympäristöllä suuri merkitys – Stara.fi](#)

Julkaistu: 23.4.2024, 05:00

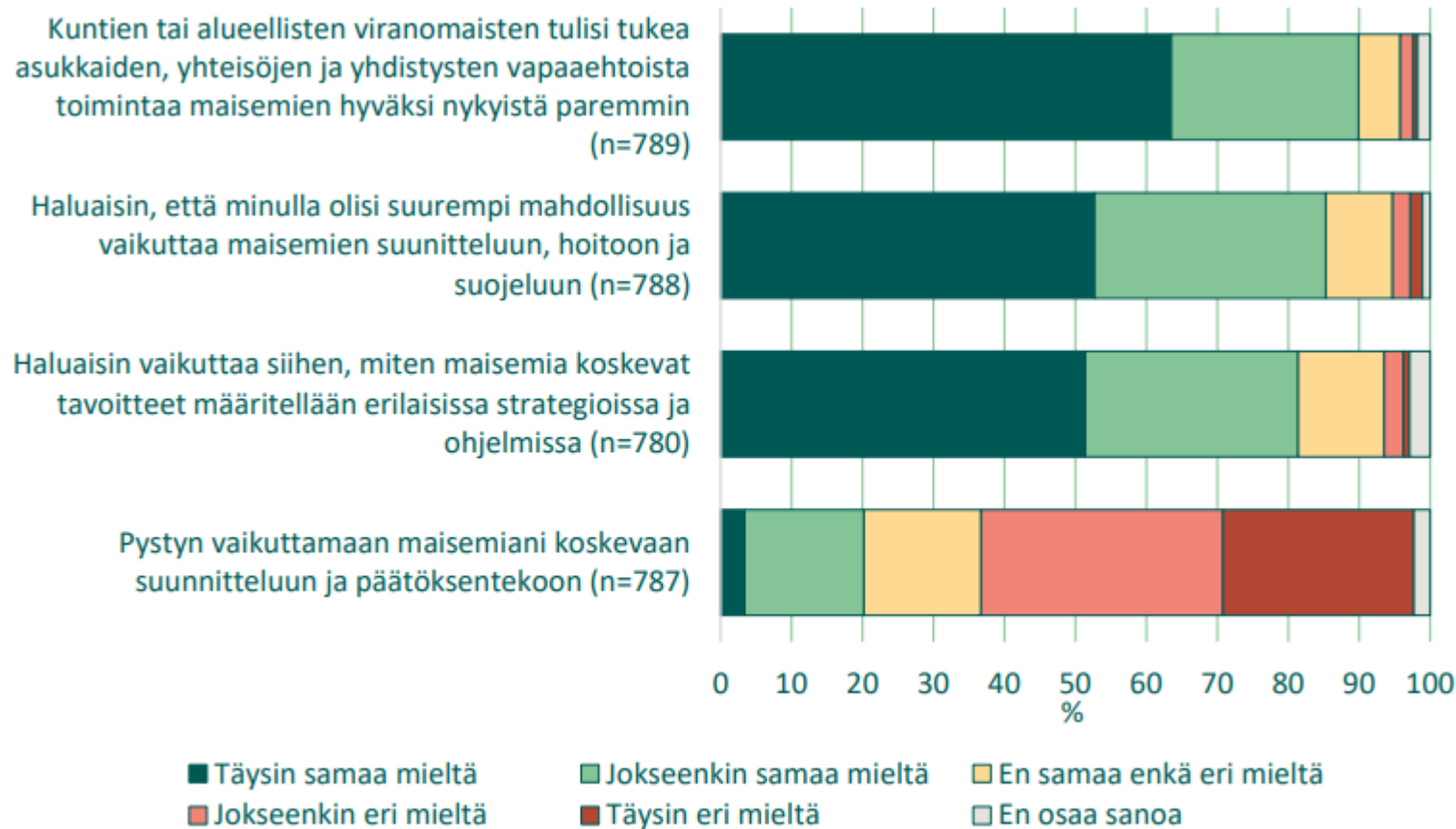
Toimittaja: Terhi Piironen

Kuva: Unsplash, Johannes Plenio

Suomen ympäristökeskus selvitti ihmisten tyytyväisyyttä liittyen oman asuinympäristönsä ja arkielön maisemiin. Vastausten perusteella tyytyväisimpiä olivat haja-asutusalueella tai luonnon välittömässä läheisyydessä asuvat ihmiset. Maisemien koetaan myös vaikuttavan kokonaisvaltaisesti hyvinvointiin.

– Maisemat vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin, arvioivat lähes kaikki valtakunnalliseen maisemakyselyyn vastanneista. Tyytyväisyyttä omiin arkimaisemiin tuovat erityisesti vesien ja metsien läheisyys. Useimpien mielestä maisemat tulisi ottaa päätöksenteossa nykyistä paremmin huomioon niin kaupungeissa kuin maaseudullakin, Suomen ympäristökeskus tiedottaa.

Kuvio 12. "Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?" Vastaajien osuus (%) kuhunkin väittämään vastanneista

Teemasta artikkeli, linkkejä tieteellisiin julkaisuihin:
[Luontoympäristö edistää terveyttä - Lääkärilehti](#)

Kulttuuriympäristöt ja...

...ilmastonmuutos

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-223-5>

KULTTUURIPERINTÖBAROMETRI

...kokemuksellisuus

<https://doi.org/10.33357/ys.119918>

Ainutlaatuista, täydentävää ja epämääräistä

Osallistiedon hyödyntäminen kulttuuriympäristön arvottamisessa Sipoon Nikkilässä

Eveliina Harsia ja Pilvi Nummi

Kansalaisten osallisuus kulttuuriympäristöihin on keskeinen osa kestävästä kaupunkisuunnittelusta. Tässä artikkelissa tutkimme, miten monimuotoista osallistietoa on hyödynnetty suunnittelussa ja kulttuuriympäristön arvottamisessa Sipoon Nikkilässä. Tulokset osoittavat, että tietoa käytetään sattumanvaraisesti, eikä sen roolia suunnittelussa ja vaikutusta suunnittelupäätöksiin ilmaista suunnitteluasiakirjoissa. Asiantuntijat kuitenkin arvostavat osallistietoa, vaikka sitä ei pidetä pätevänä suunnitteluratkaisuiden perusteluna. Johtopäätöksenä esitämme muun muassa ehdotuksia käytäntöjen parantamiseksi, jotta osallistieto voisi nousta tasaveroiseen asemaan muun tiedon kanssa kulttuuriympäristöjen arvottamisessa kaupunkisuunnittelussa.

Avainsanat: kaupunkisuunnittelu, osallistieto, kulttuuriympäristö, asukaslähtöinen arvottaminen

10

Yhdyskuntasuunnittelu [2022] vol.60:1

<https://doi.org/10.33357/ys.119918>

...aineettomuus

“Osallistieto on informaatiota, joka kuvaa paikallisten ihmisten arkielämän kokemuksia sekä luo yhteyden paikalliseen todellisuuteen ja on olennainen lähtökohta paikan kehittämiseksi”

(Wallin, 2019)

VISIO-kaava

Vireillä VISIO-vaihemaakuntakaava

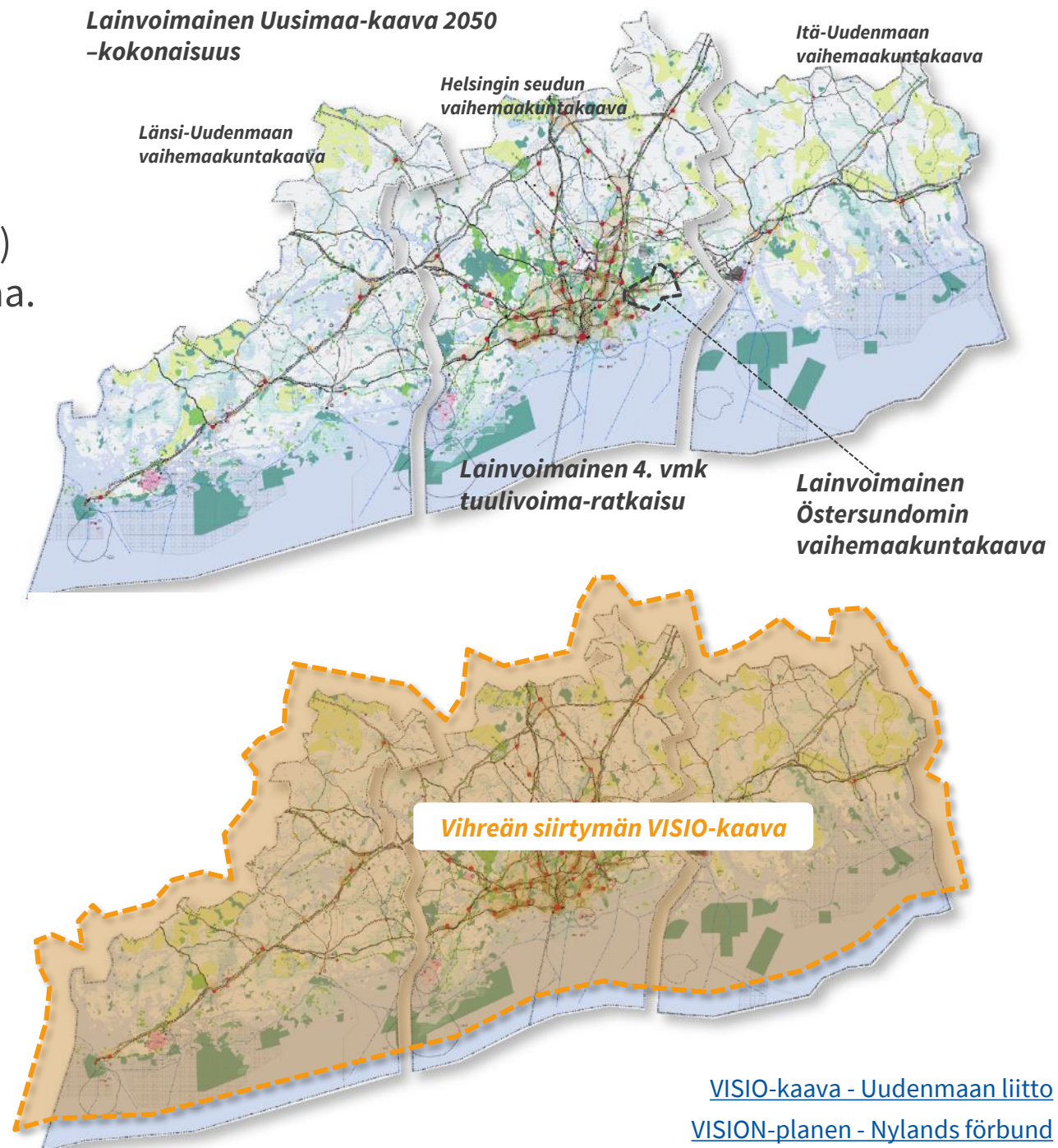
Innovatiivisen vihreän siirtymän vaihemaakaava (VISIO) täydentää ja osin korvaa lainvoimaista maakuntakaavaa.

VISIO-kaavan teemat ovat

- Energia
- Luonto ja hiilensidonta
- Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
- Vesihuolto ja vesivarat
- Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
- Maanpuolustus

Lisäksi läpileikkaavina näkökulmina tarkastellaan

- ilmastonmuutokseen vastaaminen
- turvallisuus ja huoltovarmuus
- hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus
- innovatiivisuus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
VISIO – Innovatiivinen vihreä siirtymä,
Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava

[Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- VISIO-kaava](#)

[Program för deltagande och bedömning
– VISION-planen](#)

i

Vihreän ja puhtaan siirtymän määritelmä

Määritelmä on muotoiltu Uudenmaan liitossa [ympäristöministeriön määritelmän](#) pohjalta. Määritelmä muodostaa yhden tärkeän lähtökohdan VISIO-kaavatyölle.

Vihreä ja puhdas siirtymä on välttämätön muutos kohti ekologisesti kestävästä taloudesta ja elinvoimasta. Kestävä talous perustuu vähähiilisiin sekä kierto-taloudesta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin ja luonnonvarojen kestävästä käyttöön.

Siirtymä mahdollistaa hiilineutraalin yhteiskunnan rakentumisen, parantaa ekologista tasapainoa, hillitsee ilmastonmuutosta sekä edistää siihen sopeutumista, sekä turvaa tulevaisuuden elinmahdollisuuksia.

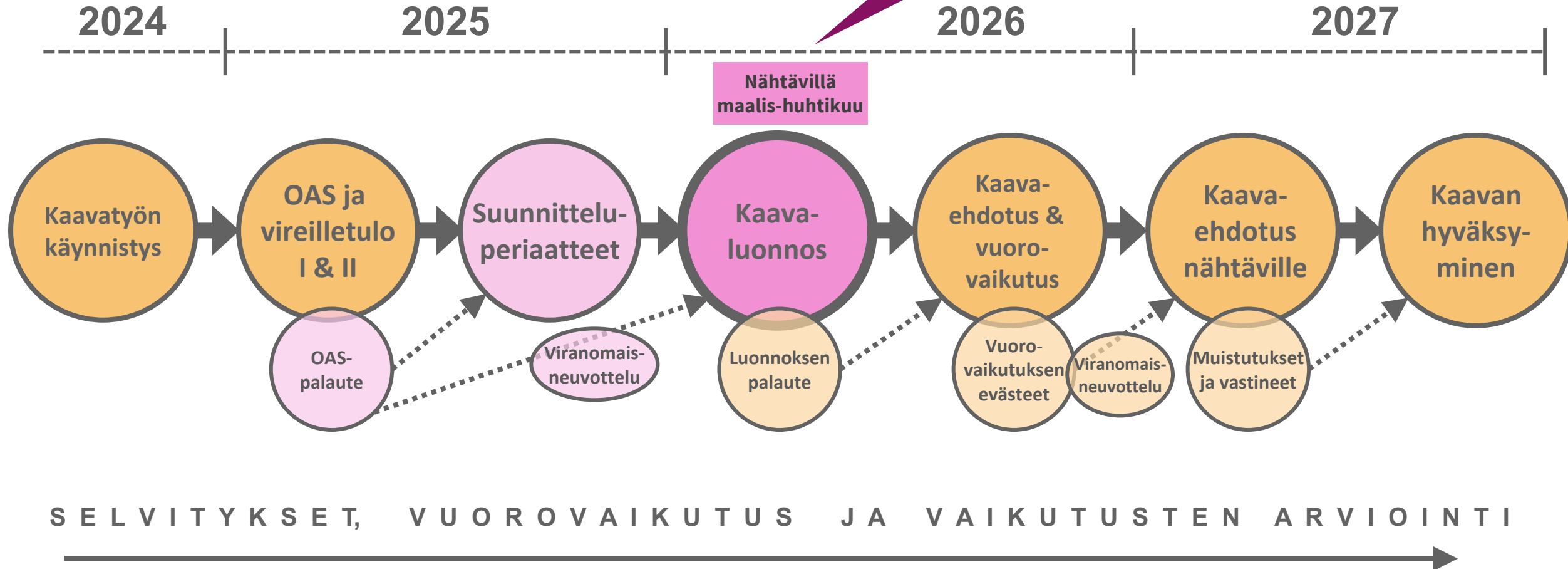
Puhdas energia on tiivis osa siirtymää. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen puhtailla energiaratkaisuilla on keskeinen tavoite siirtymässä.

Uudellamaalla vihreässä ja puhtaassa siirtymässä painottuvat innovaatiot, resurssiviisaus, luonnon ja ympäristön asettamat rajat, kestävä liikenteen, logistiikan ja infrastruktuurin kehittäminen sekä oikeudenmukaisuus ja sosiaalinen hyväksyttävyys.

Muutokseen kannustavat EU-tason sääntely, kansainväliset ja kansalliset ilmastotavoitteet, sekä Uudenmaan maakunnallinen tavoite saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Uudenmaan liitto haluaa olla edelläkävijä myös vihreän ja puhtaan siirtymän edistäjänä sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

VISIO-kaavan tavoiteaikataulu

Yleisötilaisuudet,
ks.seuraava dia

Kaavaluonnos nähtäville pian

VISIO-kaavan luonnosvaiheen aineistot tulevat nähtäville maalis-huhtikuussa 2026.

Kaavatyöhön voivat osallistua kaikki, jotka haluavat olla mukana kehittämässä maakuntaa ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

VISIO-kaavaa esitellään lausunnonantajille ja kuntalaisille kevään tilaisuuksissa:

- Lausunnonantajien kutsutilaisuus, Teams ti 17.3. klo 13–15
- ➔ ● Yleisötilaisuus kaikille osallisille, Teams to 19.3. klo 16–18
- Pääkaupunkiseudun yleisötilaisuus, Helsinki to 9.4. klo 16–18
- Itä-Uudenmaan yleisötilaisuus, Porvoo ti 14.4. klo 16–18
- Keski-Uudenmaan yleisötilaisuus, Tuusula to 16.4. klo 16–18
- ➔ ● Länsi-Uudenmaan yleisötilaisuus, Siuntio ti 21.4. klo 16–18

[VISIO-kaava - Uudenmaan liitto](#)

Webinaarin linkki
päivittyy tälle sivulle

Kiitos!

eija.hasu@uudenmaanliitto.fi

